

ADO LAT

O'zbekiston
«Adolat» sotsial-
demokratik partiyasi

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

info@adolatgzt.uz • www.adolatgzt.uz • www.adolat.uz • № 21 (1032) • 2015-yil, 15-may, juma

Озодликдан бошланган ободлик

➤ Мухаррир минбари

Бугунги шиддатли давримиз, кескин суръатларда кечаётган интеграциялашув, глобаллашув ҳар бир инсондан она сайёрамизнинг турли ҳудудларида юз бераётган воқеа-ҳодисаларга дахлдорлик

ҳисси билан яшашни тақозо этмоқда. Гўё чегаралар шаффофлашиб, дунё торайгандек: дейлик, дунёнинг ғарбий нуқтасида юз берган воқеа-ҳодиса орадан бир неча сониялар ўтар-ўтмас шарқий нуқтада акс-садо беради, мутаносиб муносабат уйғотади.

Бу жараёнда жаҳон миқёсида ҳали-ҳамон давом этаётган иқтисодий-молиявий инқирознинг қўллаб давлатларда вужудга келаётган салбий оқибатлари ҳам кўз ўнгимизда намён бўлмоқда. Дунёнинг энг ривожланган мамлакатларида ҳам ишсизликнинг кучайиши, пулнинг қадрсизла-

ниши, катта-катта завод-фабрикаларнинг, ишлаб чиқариш корхоналарининг ёпилиши кузатилмоқда. Табиийки, бундай шароитда, биринчи навбатда, давлат бюджетининг ижтимоий ҳимоя учун ажратилган миқдори қисқартирилади.

2➤

ХАЛҚ ТАРИХИЙ ХОТИРА БИЛАН БАРҶАЁТ

➤ Муносабат

Кўпни кўрган кекса отахон ва онахонларимиз ҳар сафар дуога қўл очишар экан, Яратгандан тинчлик ва осойишталик тилашади. Бу бежиз эмас, албатта. Зеро, тинчлик ва осойишталиксиз барқарор тараққиётга ҳам, фаровонликка ҳам эришиб бўлмастлигини халқимиз яхши англайди. Мамлакатимизнинг салкам 24 йиллик мустақил тараққиёти давомида эришган ютуқлари ҳам айнан тинчлик ва осойишталикнинг мевасидир.

Президентимиз 9 май — Хотира ва кадрлаш куни муносабати билан оммавий ахборот воситалари вакилларига берган интервьюсида элу юрт тинчлиги ва равнақи йўлида хизмат қилган кексаларни эъзозлаш маънавий ҳаётимизнинг ажралмас қисмига айланганлигини қайд этиб, "Вақт ўтади, замонлар ўтади, лекин Ватан озодлиги ва эркинлиги, эл-юртимиз-

нинг тинч ва осуда ҳаётини ҳимоя қилишда курашиб жон берган ўғлонларининг номлари ва хотираси кўпни кўрган, ҳеч қачон ёвуз душман олдида бош эгмаган халқимизнинг ёдида умрбод, абадий сақланади. Бу фазилат эл-юртимизнинг эзгу одатига, қадриятига айланиб кетган", — деб таъкидлади.

3➤

Ташкилотчилик қобилияти

ҳар бир сафдошимизни фаолликка ундайди

➤ "Адолат"нинг адолатли аёллари

Партияимизнинг жорий йил 10 февраль куни бўлиб ўтган VII Қурултойи доирасида "Энг намунали партия ташкилоти" республика кўриктанлови ғолибларини тақдирлаш маросими ўтказилиб, танловнинг "Энг намунали туман, шаҳар партия кенгаши" йўналиши бўйича Шаҳноза Аҳмедова раҳбарлик қилаётган Фарғона шаҳар партия кенгаши I даражали диплом билан тақдирланган. Бу ютуқ фарғоналик сафдошларимизга янада куч-ғайрат бағишлади.

4➤

Ижтимоий назорат самарадорлиги

партия кенгашлари ва депутатлар ҳамкорлигини талаб этади

➤ Фаолият

Аввало, ижтимоий масалаларни ҳал этиш, электорат манфаатларини ҳимоя қилишда партиявий ёндашувни такомиллаштиришга оид бир ижобий ҳолатни алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Ўзбекистон "Адолат" СДП Самарқанд вилояти кенгашининг ту-

ман, шаҳар партия кенгашлари раҳбарлари, барча доирадаги маҳаллий Кенгашлар депутатлари ҳамда ОАВ вакиллари иштирокидаги кенгайтирилган йиғилиши бу гал бошланғич партия ташкилоти фаолият юритаётган бинода ўтказилиши лозим топилди. Нега?

2➤

Ёшларнинг бизнес-лойиҳалари

молиявий қўллаб-қувватланмоқда

➤ Ижтимоий шериклик

Ўзбекистон "Адолат" СДП Сайловолди дастурида ёшлар ва хотин-қизлар манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг ижтимоий ташаббусларини фаол қўллаб-қувватлаш устувор вази-фалардан этиб белгиланган. Ушбу дастурий мақсадни амалга ошириш учун партия Сиёсий Кенгаши, "Микрокредитбанк" акциядорлик-тижорат банки ҳамда Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ҳамкорлигида республикаимиз ҳудудларида анъанавий равишда ўтказиб келинаётган "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, янги иш жойларини ташкил этиш, аҳолининг кенг қатлами учун, айниқса, касб-ҳунар коллежи битирувчилари ва хотин-қизларнинг банк хизматларидан фойдаланишларини янада кенгайтириш" мавзусига бағишланган навбатдаги тадбирлар 12-13 май кунлари Шеробод ва Қумқўрғон туманларида бўлиб ўтди.

2➤

ФАЙЗУ БАРАКА чашмаси

— Ҳар гал кексалар қўлларини дуога очиб, "Илоҳим, тинчлик-омонлик, сиҳат-саломатлик бўлсин!", дея тилак билдираркан, беихтиёр руҳий тетиклик ҳис этамиз, уларнинг борлигига шукрона айтаемиз, — деди Пискент туман партия кенгаши раиси Хадича Зоидова.

5

ТАРИХНИ акс эттирувчи кўзгу

Ҳозирги кунда Ўзбекистон тарихи давлат музейи энг йирик илмий-маърифий марказ ҳисобланиб, унинг захирасида 300 мингга яқин бебаҳо осори-атиқалар, жумладан, археологик (72 минг), этнографик (18 минг), нумизматик (100 минг), қадимги буюмлар (17 минг), бадий асарлар (1300), фотосуратлар ва ҳужжатлар (70 минг) ва бошқа тарихий ашё, манбалар жамланган.

7

РЕКЛАМА: хатолардан холи бўлса...

Афсуски, сўнги пайтларда шаҳар кўчалари, хиёбонлари, бино ва иншоотлари, ёритиш ус-тунлари, савдо ва хизмат кўрсатиш объектла-рига жойлаштирилган айрим реклама, эълон, ёзув ва турли ахборотларда орфографик ха-толар учраётганидан кўз юмиб бўлмайди.

8

Ёшларнинг бизнес-лойиҳалари

молиявий қўллаб-қувватланмоқда

Давоми. Бошва 1-бетда

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашлар депутатлари, партия Сийёсий Кенгаши Марказий аппарати, ҳамкор ташкилотлар масъул ходимлари, тadbirkorлик фаолиятини йўлга қўйиш истагида бўлган

хотин-қизлар ва касб-хунар коллежлари битирувчилари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этишди.

Сўзга чиққанлар томонидан қайд этилганидек, республикамизда ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга меҳнат фаолиятини бошлаши ва мустақил ҳаётга кириб келиши ҳамда барқарор даромад манбаларини шакллантиришида яқиндан амалий ёрдам кўрсатиш ва тadbirkorликка кенг жалб этиш учун зарур шарт-шароитларни яратишга муҳим эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, касб-хунар коллежи битирувчиларининг бизнес-лойиҳаларини молиялаштиришга, оливий тadbirkorлар, хунарманд ва касаначилар фаолиятини ривожлантиришга тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлар ажратилмоқда. Бу борада кенг тарғибот ишлари йўлга қўйилган, жойларда ёшлар билан учрашувлар, кўргазмалар семинарлар, танловлар ўтказилмоқда. Кам фоизли сармоялардан унумли фойдаланиш мақсадида пухта бизнес-режа тузатган ёшлар сафи кун сайин кенгаймоқда.

Шу билан бирга, бугунги кунда хотин-қизларнинг жамиятдаги ижтимоий маънаеи кўп жиҳатдан ўзгариб, уларнинг таълим, соғлиқни сақлаш, тadbirkorлик соҳаларидаги иштироки кучайди, иқтисодиёт ривожига ҳиссаси ортиб бориши натижасида улар иштирокидаги нодавлат нотижорат ташкилотлар сони доимий равишда ошиб бормоқда.

— Ижтимоий ҳамкорларимиз билан биргаликда ташкил этилган бугунги тadbirkorдан кўзланган мақсадимиз ҳам айнан аёллар ва ёшларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтиришга доир кенг қўламли ислохотларни изчил давом эттириш, уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, ўз тadbirkorлик

фаолиятларини йўлга қўйишларига қўмаклашиш борасидаги алоқаларни янада кенгайтиришга қаратилди. — деди Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Ермат Холияров. — Ўз навбатида, қатнашчилар партиямиз томонидан аёллар ва ёшлар тadbirkorлигини қўллаб-қувватлаш борасида олиб бори-

чора-тadbirkorлар самарасига ишончини мустаҳкамлаб, ўз олдидан қўйган мақсадлари сари олға интилишларига тўртки бўлди.

Ҳар иккала туманда бўлиб ўтган тadbirkorнинг асосий қисмида Ўзбекистон "Адолат" СДП, "Микрокредитбанк" АТБ ҳамда Хотин-қизлар қўмитаси томонидан тadbirkorлик фаолиятини банк кредитлари ҳисобига бошлаётган жами 20 нафар коллеж битирувчиси ва 10 нафар хотин-қизларга бизнес-лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида умумий миқдори 277.5 миллион сўмлик имтиёзли кредит олиш ҳуқуқини берувчи сертификатлар топширилди.

— Кичик тикув цехи очиб бўйича бизнес-лойиҳамни тегишли комиссияга тақдим этган эдим, бугун ўз ишимни бошлаш учун 5.9 миллион сўмлик имтиёзли кредит олиш учун сертификатни қўлга киритдим, — деди Шеробод қурилиш ва халқ хунармандчилиги касб-хунар коллежи битирувчиси Зарина Хусанова. — Ўз ишимни ташкил этиш орқали яна тўрт нафар тенгдошимни ҳам иш билан таъминлашни режалаштирганман. Шунингдек, бугунги тadbirkorликда тadbirkorлик фаолиятини ривожлантиришда коллеж битирувчилари учун яратилган имтиёзлар, бизнесни юритишда ҳужжатлар билан ишлаш ва бошқа муҳим масалалар юзасидан мутахассислардан зарур маслаҳат ва тавсияларни олдик.

лаётган амалий ишлар, лойиҳалар билан яқиндан танишиш имконига эга бўлишди.

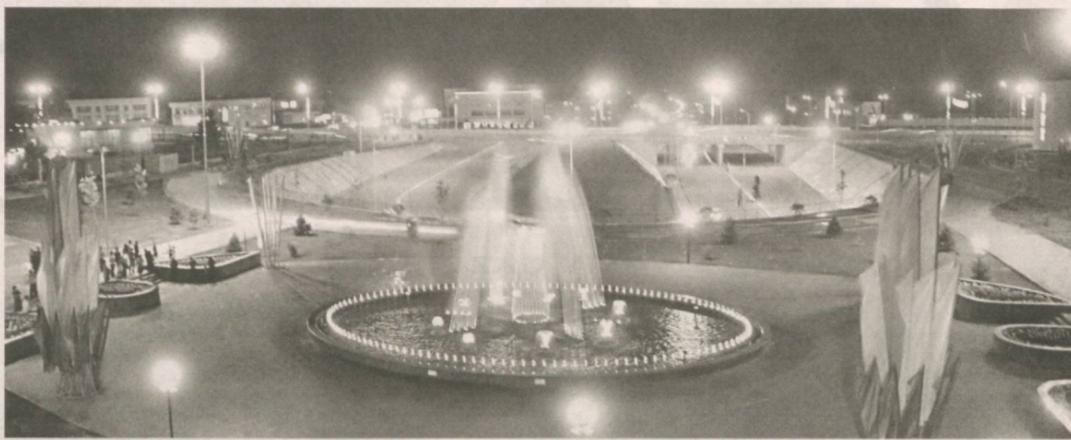
Мазкур тadbirkorнинг амалий аҳамиятга эга жиҳатларидан яна бири унда ўтган йилларда тижорат банкларида олиб қилинган кредитлар эвазига ўз тadbirkorлигини йўлга қўйиб, ривожлантираётган хотин-қизлар ва ёшлар томонидан ишлаб чиқарилган махсулотлар, хунармандчилик буюмларининг кўргазмаси ҳам ташкил этилганлигидир. Бу ҳам иштирокчиларнинг айни пайтда амалга оширилаётган

Тadbirkorлар доирасида "Адолат" СДПга аъзо бўлиш истагини билдирган 18 нафар бўлғуси тadbirkorларга партияга аъзолик билетлари ҳам топширилди.

Бу каби тadbirkorлар, албатта, ёшлар ва хотин-қизларнинг демократик ўзгаришлар жараёнидаги иштирокини кучайтириш ҳамда уларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқларини таъминлаш ва ҳимоя қилиш, ижтимоий хизматлар кўрсатишдаги соҳаларнинг ривожланишига хизмат қилади.

Ўзбекистон "Адолат" СДП матбуот хизмати

Озодликдан бошланган ободлик

Давоми. Бошва 1-бетда

Янги қурилишлар қилиш, ободончилик ишларини олиб бориш ҳақида-ку, гапириб ўтиришнинг ўзи ортиқча. Натижада "занжирли реакция" тизими ишга тушади: янги иш ўринлари яратилмайди, демак, ишсизлар сони ортади; инфляция даражаси ошади, пул кескин қадрсизланади; махсулот ишлаб чиқариш ҳажми камаюди, бу эса бюджет тушумининг кескин камайишига олиб келади; молия муассасалари касодга учрайди ва ҳоказо...

Ҳар ким меҳнатига яраша яшайди, ниятига яраша насибасини олади, дейди кўпни кўрган кексаларимиз. Аслида ҳам исбот талаб қилмайдиган ҳақиқат шу. Шу ўринда таъкидлаб ўтиш керакки, жаҳонда ўзбек халқидек меҳнатсевар, иродаси бақувват, иймони бутун ва нияти пок эл бўлмаса керак. Юртбошимиз сўзлари билан айтганимизда, "бизга тинчлик керак, бизга омонлик керак! Эртанги кунимиз ёруғ, осмонимиз мусалло бўлсин, барчамиз ўз орзу-ниятимизга етайлик!"

Қаранг, мана шу сўзларнинг исботи ўларок, яқиндагина АҚШнинг Колумбия университети социологлари томонидан БМТ кўмагида ўтказилган "Дунёнинг энг бахтли мамлакатлари" мавзусидаги сўроб рейтингидан мамлакатимиз 158 мамлакат орасида 44-ўринни, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги давлатлари ўртасида эса биринчи ўринни эгаллади.

Буларнинг бари бежиз эмас. Бу ютуқларимизнинг барчаси ортда Юртбошимизнинг узокни кўзлаб, одилона ва оқилона юритаётган сиёсати, меҳнатсевар ва ҳалол халқимизнинг бунёдкорлик жасорати турибди.

Одам қачон ўзини бахтли ҳис этади? Қачонки, бугунги кундан хотиржам бўлса, эртанги кун янада фаровон келишига ишонса, оиласидан, фарзандларидан, яқинларидан, Ватанидан кўнгли тўқ бўлса.

Кейинги йилларда юртимиз, айниқса, йирик шаҳарларимиз, ҳаттоки катта-кичик қишлоқларимизнинг жамоли таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ҳатто бир йил-ярим йил кўрмаган шаҳрингга келсанг, адашиб қолиш ҳам ҳеч гап бўлмай қолди. Бугун она Тошкентимиз, вилоятларимиз марказлари биз бир пайтлар рангли журналларда ҳавас билан томоша қиладиган мегаполислардан ўтса ўтадики, сира қолишмайди.

Бундан атиги йигирма-ийгирма беш йил муқаддам пойтахтимизнинг "Эски шаҳар" худуди номга жуда мос келарди. Чунки бу ерда аҳоли йиллар, ўн йиллар, асрлар давомида кўрimsиз, пасткам уйларда, жинкўчаларда яшаб келган. Узокқа бориб ўтирмайлик, бир пайтлар ўзимиз ҳам эски шаҳарнинг лойсувоқ уйларида ижарада турганмиз. Кишда кўмир ҳидига бўғилиб, баҳор-

да кийим-кечакларимизни чаккадан асраш мақсадида жомадонимизга жойлаб, ўзимиз билан ўқишга олиб бориб юганимиз ҳам ҳаққаст рост. Бугун бу гаплар ёшларга бир эртақдек туюлади. Чунки улар бугун "Эски шаҳар" деб айтишга тил ийманадиган даражада чиройли, замонавий бинолар, бог-рог-

риляётган кенг қўламли ислохотларнинг самарасидир.

Кишини мамнун этадиган томони шундаки, истиқлолдан, озодликдан бошланган ободлик ишлари бутун мамлакатимизда, барча вилоятларимизда кўтаринки руҳда давом этмоқда.

Ўтган ҳафта Самарқандда бўлганимиз-

лар, кенг ва раvon кўчаларда ўсиб, улгайишмоқда.

Президентимиз Ислам Каримов 12 май кўни Тошкент шаҳрида амалга оширилган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишиш асосида мазкур худудда, Себзор кўчаси бўйлаб Абдулла Қодирий кўчаси устидан ўтадиган янги кўприкнинг ишга туширилишида иштирок этди. Эни 26 метр, узунлиги қарийб 500 метр бўлган замонавий кўприкни ўзимизнинг қурувчилар саккиз ой ичида бунёд этишди. Ваҳоланки, авваллари бунақа ишлар учун қайси чет эл фирмасининг моҳир усталарини чақириб устида бoш қотириларди.

Бу кетишда Буюк Британиянинг нуфузли "Экономист" журналининг баҳосига кўра, дунёдаги яшаш учун энг қулай бўлган 140 шаҳар орасида ҳозирча 58-ўринни эгаллаб турган пойтахтимиз яқин йиллар ичида рўйхат пешқадами бўлиб олиши ҳам ҳеч гап эмас. Бу ниманинг самараси? Албатта, юртимиздаги тинчлик-хотиржамликнинг, инсон омили биринчи ўринга қўйилган ҳолда олиб бо-

ла "Нуроний" жамғармаси вилоят бўлимининг раиси Ҳасан ака Нормуродов шу мавзуда ҳаяжонлиб гапириб қолди:

— Шаҳримиз жуда қисқа муддат ичида худди "Минг бир кеча эртақлари" даги афсонавий, кўзни қувнатадиган шаҳарга айланди. Гоҳо ўзим ҳам илоё Самарқандни ёмон кўзлардан асрасин деб кўяман...

— Э, кейинги уч-тўрт йил ичида Нукусни кўрмабсиз, дунёга келмабсиз! — дея гурунгни давом эттиради қорақалпоғистонлик таниқли ёзувчи Ўрозбой Абдурахмонов. — Қорақалпоқ қорақалпоқ бўлиб ҳали бундай сулув Нукусни кўрмаганди.

— Гуллар шаҳри Наманган водий гавҳарига айланди, — дейди истеъфодаги подполковник Тўрамирза Орипов фахр билан. — Яқинда кўшни давлатдан келган меҳмонлар билан биргаликда айлангандик, улар ўз кўзларига ишонмаётгандай, шаҳримизни қайта-қайта суратга олишди...

Албатта, бундай ҳаяжонли, самимий дил сўзларини вилоятларимиздаги ҳар бир шаҳар ҳақида айтиш мумкин.

Дунёни гўзаллик қутқаради, дейишади. Бугун юртимизда чиройли уй-жойлар, иншоотлар, маъмурий бинолар, завод-фабрикалар, аэропорт-вокзаллар, йўл-кўприклар қурилмоқда. Буларнинг ҳаммаси халқимиз учун, инсон учун. Гўзалликка ошуфта қалблар, гўзалликка ошно юраклар мўъжизалар яратиши ҳам бор гап. Демак, ҳали юртимиз дунё миқёсида кўп бор ўз сўзини айтди. Демак, биз танлаган ва дунёда "ўзбек модели" деб ном олган, машҳур беш тамойилга асосланган тadbirkorлик — эволюцион, босқичма-босқич ривожланишнинг Ўзбекистон йўли нақадар тўғри эканини ҳаётнинг ўзи яққол кўрсатиб турибди.

Ислам ҲАМРОЕВ

Ижтимоий назорат самарадорлиги

партия кенгашлари ва депутатлар ҳамкорлигини талаб этади

Давоми. Бошва 1-бетда

Вилоят партия кенгаши БПТлар билан яқин ҳамкорликда ишлаши ва уларни қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигини намойён этиш учунми? Эки сиёсий фаолиятга доир масалаларни таҳлил этиш баробарида ўз электоратининг талаб-муддаоларидан чуқурроқ хабардор бўлиш мақсадидами?

Йиғилиш тафсилоти, унда билдирилган фикр-мулоҳазаларга эътибор қаратадиган бўлсак, мақсад анчагина ҳиддий ва янгича ёндашувларни талаб этаётганлигини сезамиз.

Биринчидан, вилоят партия кенгаши бир қатор меҳнат жамоаларида ташкил этилган ва электорат билан беvosита ҳамкорликда ишлаётган БПТлардан кўпроқ амалий натижалар талаб қилиб, уларни жамоатчилик назоратини амалга оши-

ришда фаолроқ иштирок этишга ундаяпти.

Иккинчидан, бошланғич партия ташкилотларининг раислари ўз ҳуқуқ-ваколатларини қай даражада тушуниб етишларини аниқлаб, уларга зарур тавсия, маслаҳатлар беришга, ўз худудларидаги маҳаллий Кенгашлар депутатлари билан яқин ҳамкорликни таъминлашларига эътиборни қаратаяпти.

Ахир вилоят партия кенгаши ҳисобидан бугун 385 та бошланғич партия ташкилоти фаолият юритмоқда, — вилоят партия кенгаши раиси М.Бобоёров. — Уларнинг аксарияти маҳаллаларда, саноат, қурилиш корхоналарида, соғлиқни сақлаш муассасаларида тузилганлигини назарда тутадиган бўлсак, партия кенгашига БПТлар орқали электорат муаммоларидан хабардорлик ва аниқ ҳаракатларга эришиш қанчалик

муҳимлигини сезишимиз кийин эмас.

Шу боис йиғилиш иштирокчилари масалага ўз тажрибаларидан келиб чиққан ҳолда ёндашиб, уни янада бойитиш йўллари ҳақида фикр билдирдилар. Хусусан, Самарқанд шаҳридаги "Бионурмед-сервис" клиникаси ва "Сам-Антеп-гилан" қошидаги йирик бошланғич партия ташкилотлари депутатлар кўмагида салмоқли ижтимоий муаммоларни ҳал этаётганликлари алоҳида қониқиб билан қайд этилди. Шу боис бу жамоада электоратнинг партияга ишончи мустаҳкам.

Йиғилиш ўтказилган жой — "Самарқанд АЛ" концерни қошидаги БПТ ҳам ижтимоий муаммоларга нисбатан сезгирлиги, ҳозиржавоблиги билан жамоада обрў қозонган. — Энди биз йўлсозлик ва коммунал хизматдаги камчиликларни жамоатчилик назорати орқали те-

гишли бошқарув идоралари эътиборига ҳавола этмоқчимиз, — деди шу корхонадаги БПТ раиси Ш.Алибеков. — Демак, бизнинг вазифамиз соҳа мутахассисларидан масъулият талаб қилиш, ижрони назорат этиш баробарида фуқароларнинг ўзларида ҳам муаммога нисбатан дахлдорлик ҳиссини уйғотишдан иборат.

Партия фаолларидан Тўраҳон Ҳошимов бу фикрни қўллаб-қувватлаб, жамоатчилик назоратининг самарадорлиги энг аввало фуқароларнинг унда фаол иштирок этишлари билан белгиланишини таъкидлади.

Партиянинг Самарқанд тумани ва Каттақўрғон шаҳри кенгашлари раислари З.Қуддусова ва Ш.Тоғаев ижтимоий масалаларни кун тартибига олиб чиқишда БПТларнинг депутатлар билан ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ҳақида фикр билдирдилар.

Вилоят партия кенгашининг депутатлар билан ишлаш бўлими раҳбари М.Бобоёқова ҳам БПТлар мурожаатлари асосида ижтимоий мониторинг ўтказиб, маҳаллий вакиллик органларининг доимий комиссиялари ва сессиялари муҳокамалари учун тақлиф тайёрлаш зарурилиги ҳақида гапирди.

Йиғилишда сиёсий фаол, ижтимоий ҳозиржавоб БПТларнинг тажрибасини партия тизимида кенг оммалаштириш ҳақида келишиб олинди.

Зоҳир ТўРАҚУЛОВ,
«Adolat» мухбири

ХАЛҚ ТАРИХИЙ ХОТИРА БИЛАН БАРҲАЁТ

Барқарор тараққиётимизнинг муҳим омили

Давом. Бошқ 4-бетдан

Дарҳақиқат, юртимизнинг ҳар бир фарзанди қадим-қадимдан Ватан учун, унинг озодлиги учун жон фидо этиб келган. Ватанини ҳимоя қилишдек олижаноб қадрият халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Бугунги кунда ҳам ўғлонларимиз Ватан ҳимоясига энг юксак шон-шараф сифатида қарамоқдалар ва аждодларимизнинг бу борада кўрсатган мардлиги, жасорати ва шижоатини ўзларига дастуриламал, деб билмоқдалар. Айниқса, ёшларимизнинг бугунги таҳликали, тобора кескинлашиб бораётган дунёда бепарво бўлмасдан, вазиятга тўғри баҳо берган ҳолда ўз юртини севиб, ардоқлаши, туپрогини муқаддас деб билиб, кўзларига тўти қилиши, уларнинг эртанги кунга бўлган ишончи барчамизга куч бағишламоқда.

Бугун биз XXI аср — глобаллашув замонида яшаймиз. Ўтган аср қатагон ва урушлар кенг авж олган ва кўплаб инсонлар ҳаётига қирон келтиргани ҳамон ёдимизда. Мантқиқан олиб қараганда, инсоният бундан тегишли сабоқлар чиқариши, янги асрда бу каби воқеа-ҳодисаларнинг юз беришига йўл қўймаслиги керак эди. Афсуски, XXI асрда дунё хавфсизроқ бўлиб қолмади. Сайёрамиз узра урушлар, жангу жадаллар ҳали-ҳануз тинган эмас. Янги давр таҳдид ва хавф-хатарларга лиммо-лим эканлигини кўриб, дунё ҳали ҳам мўрт эканлигига яна бир бор иқдор бўлмоқда. Бугун ахборот хурурлари тобора кучайиб бормоқда. Турли янгио буюқдонлар, “рангли инқилоблар”, давлат тўнтаришлари илдири отаяпти. Жаҳон майдонига буюқ давлатлар ўртасида манфаатлар тўқнашуви юз бермоқда. Агар ушбу хавфли тенденция ўз вақтида бартараф этилмаса, инсоният янги уруш гирдобига қолиши эҳтимолдан холи эмас.

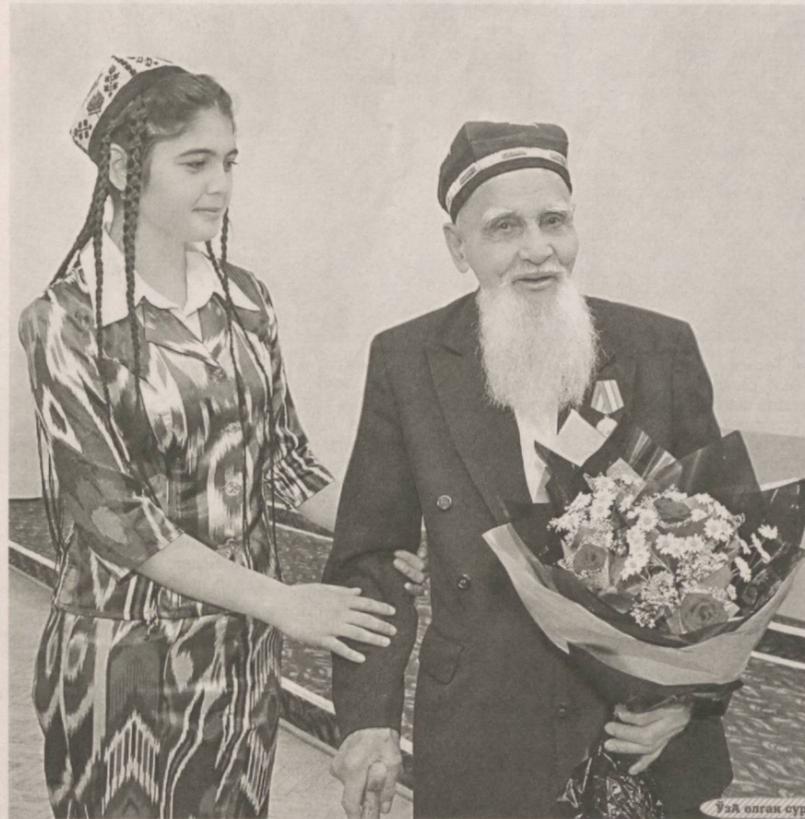
Шулар тўғрисида ўзининг аниқ таҳлилий фикр-мулоҳазаларини билдираган экан, Юртбошимиз бугунги кун ва яқин истиқболнинг умумбаشارий, умуминтақавий ва умумиллий долзарб масалаларига алоҳида тўхталиб ўтди. Энг авва-

ло, ҳозирги кунда юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталикни янада мустаҳкамлаш йўлида ўзaro аҳил ва ҳамжиҳат бўлиб, қаттиқ курашимиз лозим. Дунёнинг турли ҳудуд ва минтақаларида қарама-қаршилик ва зиддиятлар кучайиб, фашизм, миллатчилик, шовинизм каби хавфли офатларнинг пайдо бўлаётганлиги барчамиздан доимо огоҳ ва ҳушёр бўлишимизни талаб этади.

Бу борада бизга тарих жуда яхши сабоқ бўлиши керак. Айниқса, Иккинчи жаҳон уруши эллик миллиондан ортиқ одамнинг ёстигини қуритгани, шундан беш юз мингдан ортиги бизнинг ота-боболаримиз эканлигини бутун Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқароси яхши билади. Бу галаба юз минглаб аёлларимиз бева, болалар эса етим бўлиб қолгани, фронт ортда оғир шароитларда кеча-кундуз тинимсиз меҳнат эвазига кўлга киритилгани барчага аён. Бағрикенг, олижаноб халқимиз ўзининг шароити қанчалик оғир бўлишига қарамасдан уруш натижасида эвакуация қилинган бир миллионга яқин оила ва болаларни қабул қилиб, ўз хонадонларидан жой бердилар. Уларнинг икки юз мингдан зиёди болалар эди.

Фашизм устидан қозонилган галаба бошқа халқлар қатори ўзбек халқининг ҳам урушда кўрсатган матонати, мардлиги ва қаҳрамонликлари эвазига кўлга киритилганлиги ҳеч кимга сир эмас. Албатта, 338 нафар юртдошимиз Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олганлиги шундан далолатдир. Президентимиз таъкидлаганидек, “Шу борада биз ҳаётимизнинг бир ҳақиқатини ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз керак. Мана шу бешафқат урушда, жанг майдонларида қурбон бўлган ота-боболаримиз қандайдир тепалик ёки қандайдир “улуғ дохий” учун эмас, аввало, ўз юрти, ота-онаси, севган ёри, фарзандлари учун жон берган. “Қани энди, юртимни, ўзимнинг азизларимни яна бир бор кўрсам”, деб ҳаётдан кўз юмган, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди”.

Мамлакатимиз тинчлик тарафдор, Ўзбекистон ҳеч қан-

Ҳалқ оғнаси сураб

дай ҳарбий-сиёсий блокка қўшилмайди, ўз ҳудудда чет эл ҳарбий базаларининг жойлашуви, ҳарбий хизматчиларимизнинг мамлакатимиз ташқарисид бўлишига йўл қўймайди. Ана шу маънода, давлатимиз раҳбари Ислам Каримов ташаббуси ва раҳбарлиги остида ишлаб чиқилган ва Олий Мажлис томонидан 2012 йилда қабул қилинган муҳим сиёсий аҳамият касб этаётган ҳужжат — Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсий фаолият концепцияси миллий хавфсизлигини янада мустаҳкамлаш, барқарор тараққиётимизни бундан кейин ҳам таъминлаш, иқтисодий ўсishнинг юқори кўрсаткичларини сақлаб қолиш, юртимизда ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодига ҳамда фуқаролик жамиятига асосланган

эркин демократик давлат қуриш вазифаларини амалга оширишни давом эттириш учун имкон қадар кулай ташқи шароитларни яратиш талабларига жавоб беради. Маъ-

кур Концепция, шак-шубҳасиз, Ўзбекистон теварагида хавфсизлик, барқарорлик ва яхши қўшничилик маконини яратишга яқиндан кўмаклашади.

Хулоса қилиб айтганда, Ватан — улуг, ота-боболаримизнинг муборак хоклари ётган табаррук замин, бир умр севиб, ардоқлаб, кўзимизга тўтиё қилиб яшайдиган муқаддас саждагоҳимиз, уни дунёда ҳеч нарсага алмаштириб бўлмайди. У борки, ор-номусимиз, қадр-қимматимиз юксак, гурур ва ифтихоримиз, иймон-эътиқодимиз мустаҳкам ва барқарордир. Шундай экан, ана шу табаррук замин, мусаффо осмон, эркин ва осуда ҳаётни ҳимоя қилиш, кўз қорачигидек асраб-авайлаш — ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир.

Қодир Жўраев,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Муҳтарам Президентимизнинг 8 май куни Москва шаҳрида бўлиб ўтган МДХ давлатлари раҳбарларининг учрашувидаги фикрларини тинглаб, шундай озод, обод, тинч ва фаровон юрда яшаётганимдан, халқ вакили — депутат сифатида фаолият олиб бораётганимдан мамнуният ҳиссини туйдим.

Инсоният келажаги учун муҳим ғоялар

Чунки бундай кунларга осонликча эришилмаганлиги, қанчадан-қанча ватанпарвар, фидойи, мард ва жасур инсонлар, жумладан, бизнинг ота-боболаримиз ҳам бу йўлда ўз жонларини фидо этганликлари яна бир бор ёдга олинди. Биргина уруш туфайли инсоният кўрган зарар, унинг аянчли оқибатлари аниқ мисолларда баён этилди. Президентимиз Ислам Каримов томонидан дунё ҳамжамияти учун ҳозирги ўта таҳликали бир шароитда, геосиёсий манфаатлар тўқнашган қалтис бир вазиятда чуқур мулоҳаза билан сиёсат олиб бориш лозимлиги, низоларни фақат тинч йўл билан ҳал этиш зарурлиги қайд этилди. Керак бўлса, МДХ давлатлари раҳбарларига тажрибали ва доно сиёсатчи сифатида маслаҳат берилди. Шу ерда жам бўлган мамлакат раҳбарларининг юз ифодаларида ҳам Президентимиз томонидан илгари сурилган ғояларнинг долзарб ва ўринли эканлиги, унга улар эътирозсиз қўшилишга тайёр эканликлари яққол сезилиб турди.

Ҳажман қисқагина нутқда инсоният келажаги учун муҳим бўлган энг илғор ғоялар ўз аксини топган эди. Тобора мураккаблашиб бораётган давлатларaro муносабатларни ҳал этишда БМТ ролин кучайтириш, унинг таркибий қисмларини ислоҳ этишга қаратилган ғоялар илгари сурилди. Дарҳақиқат, бутун инсоният тинчлигини кўзлаб тузилган халқaro ташкилотнинг асосий тузилмаси

ҳисобланган Хавфсизлик Кенгаши аъзоларининг бир хил ҳуқуқ ва ваколатга эга бўлиши ҳамда бу амалда тўлиқ таъминланиши лозимлиги энг муҳим масалалардан биридир.

Иккинчидан, низолар ўзаро келишув асосида, фақатгина тинч йўл билан ҳал этилиши зарурлиги қайд этилди. Бу ҳозирги қалтис вазиятда энг муҳим қарордир. Украинада давом этаётган низоларни ҳал этиш учун керак бўлса, АҚШ ва Россия мамлакатлари раҳбарлари ўзаро учрашиб, бу масалани келишув асосида ҳал этиши лозимлиги тақлиф сифатида илгари сурилди.

Учинчи жаҳон уруши — бу инсоният тарихида энг сўнгги уруш бўлиб қолиши мумкинлиги, бу масалани чуқур англаш ва унга йўл қўймаслик чораларини кўриш лозимлигига оид тақлифлар нафақат МДХ мамлакатлари, балки бутун дунё давлатлари раҳбарлари учун айтилган дўстона маслаҳат, бутун инсоният тинчлигини кўзлаб билдирилган асосий тақлифдир.

Бизни қувонтирган асосий масала шундаки, давлатимиз раҳбари томонидан тинчликсеввер мамлакатнинг раҳбари сифатида, нафақат Ўзбекистонимиз, балки бутун дунё ҳамжамияти манфаатлари доирасида тақлифлар айтилиши, дунё халқлари бундай ғояларни оқийишлар билан қўтиб олишидир. Бу қувончлар, ўз навбатида, ҳар бир инсонга ўзига хос масъулият юклайди, муайян хулосалар чиқаришга чорлайди.

Биз бундай кунлар учун шукроналик туйғуси билан яшаймиз, ҳозиргача эришилган ютуқлар билан чеklangмасдан, улардан ҳаволанмасдан янги марралар сари олган интилимимиз лозим, деб ўйлаймиз. Зеро, шундай тинч мамлакатда яшар эканмиз, аввало ҳушёр бўлиб, турли хавф-хатарлардан огоҳликда бизга берилган имкониятлардан самарали фойдаланиб, элу юрт, халқимиз, сайловчиларимиз манфаатлари йўлида тинмай хизмат қилиш олий бахтдир.

Шухрат ЯҚУБОВ,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Тинчлик — олий неъмат

Ҳар қандайин қонли уруш халқни тез қаритади. Жанг даврида одам нафақат жисман, маънан, руҳан ҳам кексийиб қолади: фожиалар, йўқотишлар, изтироб одами эрта қаритади. Шу сабабли тарихий фильмларда биз уруш даврида сочи оқариб қолган болаларни кўраемиз.

Шу маънода уруш балосини бутун инсониятни қаритувчи офат, деб аташ мумкин.

Аммо тарих ҳамон урушлар тарихи бўлиб қолмоқда. Қонли йўқотишлардан ҳам керакли сабоқ чиқара олган айрим юртларнинг калта ўйлайдиган раҳбарлари ҳамон эртанги кунга соғлом нигоҳ билан қарай олмапти, натижада терроризм, экстремизм, наркотрафик каби хавф-хатарлар тобора кучайиб бормоқда, фашизм деган бало яна бош кўтармоқда, миллатчилик, шовинизм сингари офатлар майдонга чиқмоқда.

Мана шундай вазиятда “Ўз уйингни ўзинг асра!” деган шиор қанчалар залвор ва аҳамият касб этаётганини сўз билан таърифлаш қийин. Зеро, ўз уйини, маҳалласини, ўз қишлоғини, ўз Ватанини асраган одам қўшиннинг худудига автомат билан бомба кўтариб чопмайди, унинг тинчлигини, осойишта ҳаётини ҳурмат қилади. Қон тўкиш ҳумори ўз уйда тинч йўқ юрда туғилади. Мана, шўро даврида кўриб, қанчадан-қанча йигитларимиз ўзга элда, афгон тупроғида кечган мақсадсиз урушнинг беғуноқ қурбони бўлишди. Ваҳоланки, уларнинг онг-шуурига “Сен Ватанингни ҳимоя қилгансан!” деган тушунча мажбураб бўлса ҳам сингдирилган, халқимизнинг “Бир кун жанжал чиққан уйдан қирқ кун

барака кўтарилади”, деган ҳикмати унутилганди.

Нихоят, истиқлол даврига келибгина биз кўп ҳақиқатларни англаб етдик. Шулардан биттаси, шубҳасиз, бошимиздан кечирган қонли ва бешафқат уруш бошқа ҳеч қачон қайтмаслиги, бундай фожа ва қирғинларнинг олдини олиш, улардан одамзотни асраш учун тинмай ҳаракат қилишимиз лозимлигидир. Ахир дунёда тинчликдан ортиқ қандай неъмат бор?!

Биз дунё микёсида барча халқларнинг ўтаётган кунлари ёруғ, осмони мусаффо бўлсин, деймиз. Бунинг учун эса, Президентимиз 9 май — Хотира ва қадрлаш кунни оммавий ахборот воситалари вакиллари билан суҳбатда алоҳида таъкидлаб ўтганидек, тинчликсевар кучларнинг сазой-ҳаракат ва имкониятларини ягона мақсад йўлида сафарбар этиш, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгаши ва бошқа нуфузли халқaro институтларнинг ўрни ва таъсирини янада кучайтириш лозим.

Ўзбекистонимиз тинчликсевар мамлакат сифатида олиб бораётган ташқи сиёсат ҳаммамизга яхши маълум. Яъни, биз узоқ ва яқин атрофимиздаги барча давлатлар, биринчи навбатда, қўшни мамлакатлар билан дўстона муносабатлар ва ўзаро манфаатли

ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланиши тарафдоримиз.

Энг асосийси, мамлакатимиз ҳеч қандай ҳарбий-сиёсий блокка қўшилмайди, республикамиз ҳудудда чет эл ҳарбий базаларининг жойлашуви, Ўзбекистон ҳарбий хизматчиларининг мамлакатимиз ташқарисид бўлишига йўл қўйилмайди!

Халқимиз хавфсизлиги билан боғлиқ бўлган бундай қатъий тамойиллар 2012 йили қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасининг Ташқи сиёсий фаолият концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги конституциявий қонунда ҳам белгилаб берилган.

Юртбошимизнинг оммавий ахборот воситалари вакиллари билан суҳбатда билдириб ўтилган фикрлар “Адолат” партиясининг ғояларига, Сайловолди дастурига ҳаммаҳанглиги билан ҳам эътиборимизни тортди.

Зеро, “Адолат” СДП давлат суверенитети ва мустақиллиги мустаҳкамланишини, мамлакатимизнинг халқaro муносабатларда тенг ҳуқуқли субъект сифатидаги роли ва ўрни янада кучайишини, ривожланган демократик давлатлар сафига қўшилишини, Ўзбекистон атрофида хавфсизлик, барқарорлик ва дўстона қўшничилик алоқалари ўрнатилган худуд ташкил этилишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди.

Ўрмамат ХОЛИЯРОВ,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Буюқ донишмандлардан бири инсониятни уруш йўқ қилишини олдин инсоният урушини йўқ қилмоғи керак, деган экан. Урушлар фақат вайронгарчилик келтирди, унинг шифқатсизлиги олдида одам ҳаёти зоррача қадрга эга эмас, оилалар, қанчадан-қанча кишилар бошига оғир мусибатлар тушади, юракларга бир ўмрлик битмас жароҳатлар солади.

Меҳрида ҳам мардлик мужассам

Ота-онасидан, туғишганларидан айрилган етим-есирлар, фарзандидан жудо бўлган онаизорларнинг ноласи фашизм балосини бошлаган кимсаларнинг кўнглини қичалик ҳам юмшатамангана тарих гувоҳ, уларда кўнгли бормиди ўзи, дейсан беихтиёр. Бир ҳақиқат аён. Дунёда ҳеч бир халқ, ҳеч бир миллат, бирор замонда ҳам уруш бўлишини хоҳлаган эмас!

Боланинг беғонаси бўлмайди, дейдилар. Етим-есир, бева-бечорага меҳрини бериб, борини баҳам кўрадиган болажон халқимиз баркентлик фазилатларини мудом намоён этиб келган. Иккинчи жаҳон уруши йилларида бу азалий ва бебаҳо хислатларимиз қанчадан-қанча норасидалар, жафокаш қалбларга умид ва ҳаёт бағишлаганини нафақат тарих саҳифаларидан ўқиймиз, балки шу йилларда буни ўз кўзи билан кўрган инсонларнинг ҳикояларидан эшитамиз. Меҳридарё ўзбек халқининг бундай муруватидан ҳаётга қайта келгандай бўлган инсонларнинг хотираларини ҳажон билан тинглаймиз.

Кунни кеча мамлакатимизда кенг нишонланган 9 май — Хотира ва қадрлаш кунига халқимизнинг бу юксак фазилатлари ҳам яна бир бор улуғланди. Давлатимиз раҳбари 9 май кунини оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлган суҳбатда бу ҳақда алоҳида таъкидлади. Президентимизнинг: “Уруш бошланиши билан фронт худудларидан Ўзбекистонга кўчирилган 1 миллионга яқин оила ва болаларни эл-юртимиз қабул қилгани, охириги бир бурда нонини ҳам улар билан баҳам кўргани, “Сен етим эмассан” деб, уларнинг бурганини ўз бағрига олиб, нафақат бошпана бергани, ўз қалбини очиб, меҳр-муруват кўрсатганини унутиб бўладими ўзи?!” деган сўзлари ҳар бир юртдошимизнинг

юрагидан жой олди. Ўзбекистонда ўз қадронлари бағрида ҳаловат топган бу жабрдийда инсонларнинг кўнглини юртимизда биз билан эл бўлиб, маҳалладош, қавм-қариндошимизга айлангани ҳам бор ҳақиқат.

Уша йилларда ҳазрати инсонлик қилган, ўнлаб етимларнинг бошини силаб, уларнинг ҳар бирига жондан азиз фарзандим, деб қараган юртдошларимиз минглаб хонадонларда ана шундай меҳр-муруват кўрсатгани фронт ортидаги катта жасорат намунаси эди.

Бугунги дориламон кунларда ўз буюқ келажагини барпо этаётган мамлакатимизнинг 31 миллиондан зиёд аҳолиси орасида юқорида тилга олинган 1 миллионга яқин оила ва болаларнинг бугунги авлодлари — азиз юртдошларимиз ҳам борлигини гурур билан айтаемиз.

Ахборот манбаларидаги тасвирларда ҳозир ҳам дунёнинг қай ўлкаларида қонли тўқнашувлар туфайли уруш вайронлари ичида нажот тополмай йиғлаётган норасидалар овози, ноласи ҳали ҳам тинмаганлигини кўриб, изтиробу таассуфга тўласиз. Онг-тафаккури юксалган инсон бундай нурузликка қандай журъат этапти экан, деган саволга жавоб топишга қўйналади киши. Инсониятнинг давомчиси бўлган болажонлар ҳали норасидалигидек урушнинг оғир юки остида қолишини нима деб аташ мумкин?! Бирор-бир изохга сизимми бу мудҳиш ҳолат?! Йўқ, албатта. Чунки олам аҳли урушларсиз, тинч-осудаликда яшамоғи керак, бу ҳар бир инсоннинг олий ҳуқуқидир.

Ақмал БУРХАНОВ,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Худудий партия ташкилотларида

Электорат манфаати

ва партия салоҳияти акс этган бўғин

БПТ — партия таянчи

Сиесий партиялар доимий равишда ўз электоратини ўйлантирган муаммоларни яндода чуқур ўрганиш ва уларни ҳал этиш бўйича зарур чоралар кўришга диққат-этиборини қаратиб келади. Бу вазифани қанчалик бажариш эса бошланғич партия ташкилотлари фаоллиги узвий боғлиқ. Чунки кўйи бўғин электорат билан бевосита ишловчи, жойлардаги мавжуд муаммолар, этибор қаратилиши лозим бўлган масалалардан яқиндан хабардор бўғиндир.

Бугунги кунда Сурхондарё вилоятида "Адолат" СДПнинг етти минг олти юз нафардан ортиқ аъзолари бўлиб, улар 212 та БПТга бирлашган. Мазкур БПТлар фаолият мезони сифатида партия аъзоларини дастурий мақсад ва вазифаларни тарғиб қилиш йўлида жипслаштириш, уларнинг қабул қилинаётган янги ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар тўғрисида кенг тушунчага эга бўлиши, сиесий-ҳуқуқий билимдонлиги ва ижтимоий фаоллигини ошириш масалалари диққат марказида бўлмоқда. Шунингдек, партиядошларимиз худудда ечимини кутаётган муаммоларни ўрганиб, улар тезкор ҳал этилишида партиянинг маҳаллий Кенгашларида депутатлик гуруҳлари ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциясига тегишли таклифлар беришга, партиявий ишларда бир ёқадан бош чиқариб ишлашга қатъий интилоқдалар. Шу боис партия аъзоларида фаоллик, ташаббускорлик, масъулият ҳисси ортиб, бу эса ишдаги ижобий самараларда акс этаяпти.

Курашиш марказида янги БПТ ташкил этилганлиги фикримизнинг далилидир. Вилоят ОИТСга қарши курашиш марказида янги БПТ очилиши муносабати билан "Адолат" — ҳаётимизнинг бош мезони" номли тадбир ўтказилди.

— Мазкур янги ташкилот аъзолари аҳоли саломатлиги-

ни муҳофаза қилиш йўлида сидқидилдан хизмат қилиш билан бирга жамиятимиздаги ижтимоий-сиесий жараёнларда фаол иштирок этмоқда. Бу маскандаги бошланғич ташкилот фаоллари партиявий-сиесий ишларни йўлга қўйиш, маслақдошларнинг билим ва малакасини ошириш борасида етарли салоҳиятга эга, десак асло хато қилмаймиз, —

деди Термиз шаҳар партия кенгаши раиси Б.Ашуров. — Марказда фаолият олиб бораётган саломатлик посбонларидан 21 нафарининг "Адолат" СДП Устав ва дастурларини кўллаб-қувватлаши асносида тузилган БПТ сиесий кўннинг муҳим тузилмаси сифатида келгусида ўз амалий ишлари келадиган ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, маънавият ва маърифат қарор топган фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнида ўз ролини тобора кучайтириб бормоқда, — деди янги БПТ раиси, вилоят ОИТСга қарши курашиш маркази бош шифокори Тошмурод Қобулов. — Бу борада партиянинг Сурхондарё вилоят кенгаши ҳам маҳаллий Кенгашлардаги депутатлик гуруҳлари ва кўйи тузилмалар ҳамкорлигида жойларда аҳолининг кенг қатламлари манфаатларини ҳимоя қилиш, хусусан, хотин-қизлар ва ёшларнинг сиесий-ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, жамиятда қонун устуворлигини таъминлашга қаратилган қатор лойиҳа ва тадбирларни амалга оширишда фаоллик кўрсатиб келаётгани Марказимиздаги сафдошларимиз этиборини жалб этмоқда. Шундай экан, улар ўз келажаги, Ватан тақдирига бефарқ бўлмаган ҳар бир киши ана шундай хайрли ҳаракатлардан четда турмаслиги керак, деб билдирилди.

Айни пайтда бошланғич партия ташкилоти фаоллари "Кексаларни эъзозлаш йили" Давлат дастурида белгиланган вазифаларга мувофиқ, кексалар саломатлигини назорат қилиш, жойларда соғлом турмуш тарзига риоя этили-

ши, бу тушунчанинг мазмун-моҳиятини аҳоли, айниқса, ёшлар орасида кенг тарғиб қилишни режалаштирган. Бундан ташқари, БПТ аъзолари ўз ихтисосликларидан келиб чиқиб, турли касалликларнинг олдини олиш борасида аҳолига зарур маслаҳат ва кўрсатмалар беришмоқда. Шунингдек, белгиланган режалар асосида жамиятда ижтимоий адолатни қарор топтиришда худудда партиянинг ўз ўрни бўлишига эришиши, бу борада ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари, маҳалла фаоллари, зиёлилар, мадавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда маҳаллий Кенгаш депутатлари билан ҳамкорликда жойларда давра суҳбатлари уюштириш, ёшлар ўртасида турли тадбирлар ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

Жамоатчилик орасида бундай тадбирларнинг ташкил этилиши партияимиз обрў-этиборининг ошишига олиб келади. Аҳоли орасига чуқурроқ кириб бориш, одамлар билан юзма-юз мулоқотда бўлиш амалий самаралар бериши шубҳасиз. Шу мақсадда БПТ фаоллари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан ҳамкорликка жиддий этибор қаратишмоқда.

Жамолот ЖУМАЕВА, Ўзбекистон "Адолат" СДП Бухоро вилояти кенгаши мутахассиси

"СОҒЛОМ АЁЛ — СОҒЛОМ ЖАМИЯТ"

Ўзбекистон "Адолат" СДП Қизилтепа туман кенгаши, "Камолот" ЁИҲ туман кенгаши ҳамда умумий ўрта таълим муассасаларида фаолият юритаётган партия аъзолари — педагог ва ишчи-ходимлар ҳамкорлигида "Соғлом аёл — соғлом жамият" шiori остида гимнастика (гимнастрада) спорт мусобақаси ўтказилди.

120 нафардан зиёд хотин-қизлар иштирок этган мазкур мусобақада ғолиб жамоалар туман партия кенгаши томонидан 1-, 2-, 3-даражали дипломлар билан тақдирланди ва уларга эскилик совғалари берилди. Шунингдек, "Энг фаол жамоа" номинациясига 7-болалар ва Ўсмирлар спорт мактаби жамоаси, "Энг ёши улғу" номинациясига 27-умумтаълим мактабининг аёллар жамоаси сазовор бўлдилар.

Мазкур тадбир доирасида "Оилалар ўртасида репродуктив саломатлигини сақлаш ва соғлом оилада соғлом бола дунёга келишини таъминлаш муаммолари", "Шахсий гигиена қоидаларига амал қилиш" мавзуларида давра суҳбатлари ташкил этилди. Уларда иштирок этган маҳалла аҳли, хотин-қизлар ва ёшлар мавзуга доир ўзларини қизиқтирган саволларга мутахассислардан батафсил жавоб олдилар.

Садоқат ШАМСИЕВА, Ўзбекистон "Адолат" СДП Навоий вилояти кенгаши матбуот котиби

Ташкилотчилик қобилияти ҳар бир сафдошимизни фаолликка ундайди

Шу ўринда таъкидлаш керакки, мақоламиз қаҳрамони "Адолат" СДПга меҳрини бериб, меҳр ва ҳурмат толди. Партиянинг халқчил гояларини кенг орасида тарғиб этиб, маслақдошлар сафини кенгайтиришда фаоллик кўрсатди. Уларда социал-демократик гояларга қизиқиш уйғота олди. Шу боис Фарғона шаҳар партия ташкилоти "Адолат" СДП тизимидаги энг фаол тузилмалар қаторидан жой олди. Хар куни партиявий масалаларни ҳал этиб, долзарб вазифалар ижросига киришар экан, Шаҳноза сафдошларнинг ишончини оқлашга, уларни партия ишларига сафарбар этишда, аввало, ўзи намуна бўлишга интилади. У сиесий тизимда худудий ташкилот раҳбари бўлишнинг масъулиятини чуқур англайдиган, билимдон, ташкилотчилик қобилиятига, ёш бўлса-да, зарур тажриба ва малакага эга фаолларимиздан биридир.

Хозирги пайтда Фарғона шаҳар партия кенгаши вилоятдаги энг фаол ва намунали ташкилотга айланган. Унинг тасарруфидаги БПТлар сони 28 тага етди. "Адолат" СДП аъзолари эса минг нафардан ортади. Сафдошлар орасидаги Фарғона политехника институтини ўқитувчиси, халқ депутатлари Фарғона шаҳар Кенгаши депутати Ш.Ахмедова Аббосова, Республика шойлининг тез тиббий ёрдам илмий маркази Фарғона филиали директори Одилов Умаров, вилоят руҳий касалликлар шифохонаси бош шифокори Қуддус Каримов, наркология диспансери бош шифокори Ойбек Дадабоев, ҳарбий техника йўналишидаги академик лицей директори Ғолибжон Эрназаров, 44-мактабгача таълим муассасаси мудири Дилоромхон Бўрибекова, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси оналар ва болаларга тиббий хизматни ташкил қилиш бўйича бош мутахассиси Раънохон Сулаймонова каби фаолларнинг фидойиларча саяё-ҳаракатлари билан ютуқлар йил сайин бойиб бормоқда, худудий ташкилотнинг обрўси ортомқда.

Партияимиз Уставида мустаҳкам белгилаб қўйилганидек, бошланғич партия ташкилотлари партиянинг асосий бўғини ҳисобланади. Улар билан партиявий ишларни кучайтираётган шаҳар партия кенгаши раиси Шаҳноза Ахмедова худуддаги қатор хўжалик, муассаса ва корхоналарда ишлаётган, маҳалла, уй-жой мулкдорлари ширкати, кўп қаватли уй ва шунга ўхшаш бошқа аҳоли пунктларида истиқомат қилаётган турли соҳа вакилларини партия сафига жалб этиш ҳисобида БПТларни кучли бўғинга айлан-

тиришга эришди. БПТларнинг муҳим жиҳати шундаки, улар ўзларининг ваколатлари доирасида иш кўришда мустақил бўлиб, барча масалалар юзасидан ўз мулоҳаза ва таклифларини юқори партия органларига билдириш ҳуқуқига эгадирлар. БПТлар юқори партия органларининг қарорларини ҳаётга таъбиқ қилиш учун ўз аъзоларини сафарбар қилади. Шу билан бирга, ўз аъзолари бўлиши халқ депутатларига амалий ёрдам беришда асосий таянч куч бўлиб хизмат қилади.

Шаҳноза Ахмедова ҳаётда ўзининг қатъий қарашларига эга. Унинг таъкидлашича, халқимизнинг миллий аъёнларининг давом эттириш кўпроқ хотин-қизларга боғлиқ. Шундай экан, "Адолат" СДП фаоллари, аввало, уларнинг соғлиги ва саломатлигига яқиндан этибор бериши зарур. Яқинда Фарғона вилоятининг барча худудларида малака тиббий хизматни тақомиллаштириш, репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, мактаб ва мактабгача таълим муассасаларида тиббий хизмат сифатини ошириш, она ва бола саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасида фарғоналик тажрибали шифокорлар билан ҳамкорликда ташкил этилган тиббий кўрикда жами 6000 нафардан зиёд ёшлар, аёллар иштирок этди. Бирор касаллик борлиги аниқланган беморларни даволаш чоралари кўрилди. Хотин-қизлар ўртасида олиб борилган кенг миқёсли ишлар уларда "Адолат" СДПга хайрихоҳлик уйғотди. Ҳозирда шаҳар партия кенгаши сафига аъзоларнинг 51 фоизини аёллар ташкил этаётганлиги бу борадаги саяё-

Тадбир

Хива туманидаги тиббиёт коллежида Ўзбекистон "Адолат" СДП Хоразм вилояти кенгаши, Ўзбекистон "Veteran" жангчи фахрийлар ва ногиронлар бирлашмаси Хоразм вилоят бўлими ҳамда "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси ҳамкорлигида 9 май — Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан "Қадр — улғу, хотира — муқоддас" мавзусида тадбир ўтказилди.

ИНСОН ҚАДРИ УЛУҒ

"Эъзоз ва этибор" лойиҳаси доирасида уюштирилган мазкур тадбирда партия фаоллари ва фахрийлари, Афғон уруши қатнашчилари, коллеж ўқитувчилари, ёшлар ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этдилар.

Унда сўзга чиққанлар давлатимиз томонидан уруш ва меҳнат фахрийларига, кексаларга катта ғамхўрликларга кўрсатилаётгани, Кексаларни эъзозлаш йилида бу азиз инсонларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир имтиёзлар қўламини янада кенгайтирилиши, фахрийларга ижтимоий, тиббий хизмат кўрсатиш даражаси, сифати ортганини қайд этдилар.

Учрашувда жангчи-фахрийлар ёшларни қизиқтирган саволларга жавоб беришаркан, урушлар қанчадан-қанча хонадонларга оғир мусибатлар келтиришини айтиб, ҳар бир инсон эмин-эркин яшashi, орзу-мақсадларига етиши учун аввало тинчлик кераклиги, юртимиздаги осойишташликнинг бекиёс кадр-қиммати хусусида сўз юритдилар.

Замира АБДУЛЛАЕВА, Ўзбекистон "Адолат" СДП Хоразм вилоят кенгаши матбуот котиби

2006 йили Ўзбекистон "Адолат" СДП Фарғона вилояти кенгашида йўриқчи вазифасида иш бошлаган сафдошимиз партия сафига бирлашган йигит-қизлар билан яқиндан иш олиб борди. Партия Устави, Сайловолди дастури унинг бу борадаги фаолиятида асосий дастуриламал бўлди. Ёш мутахассисдаги дадиллик, аудиторияга йиғилганларда партия гояларига нисбатан қизиқиш уйғотиш маҳорати, нотиклик санъати катта самара берди. У вилоятда ёш "адолатчи"лар сафларини кенгайтиришга ўз улушини қўшди. 2008 йилда Ш.Ахмедовани Фарғона шаҳар партия кенгаши раиси этиб сайлашди.

— Ватан ёрда ёнсин ҳар юрак, — дейди Фарғона шаҳар партия кенгаши раиси, халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутати Шаҳноза Ахмедова. — Шунда юртимиз раванқига ҳисса қўйиш иштиёқи билан тўлган кўнгилда армон қолмайди. Бу ўз қадр-қимматига эга бўлган биз аёллар учун айниқса муҳим. Обод юртимиз, шу азиз Ватан учун хизмат қилиш эса ҳаммамизнинг, ҳар бир партиядошимизнинг шарафли бурчидир.

Рустамжон АҲМАДАЛИЕВ, «Adolat» мухбири

Азалий қадриятларни асраш

барчамизнинг инсоний бурчимиздир

➤ Давлат дастури асосида

Бутун дунё соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига кўра, ер юзидида 2025 йилга келиб 60 ёшдан катта аҳоли сони 1,1 миллиарддан ортиб, ўтган асрга нисбатан 5 баробар кўпайиши тахмин қилинмоқда.

Бундай натижага эришиш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Бунда тиббиётда қўлга киритилаётган ютуқлар ҳамда инсоният тобора амал қилиб бораётган соғлом турмуш тарзи муҳим омил сифатида хизмат қилади, албатта.

Ўзбекистон ҳам аҳолининг ўртача умр кўриши ёши тобора ортиб бораётган мамлакатлардан бири ҳисобланиб, мазкур тенденция аҳолининг тиббий ва ижтимоий муҳофазасига қаратилган эътиборнинг юқори даражада эканлиги билан ифодаланади.

Бутун юртимизда 2 миллион 800 минг нафар 60 ёшдан, 225 минг нафар 80 ёшдан, 8,7 минг нафар 100 ёшдан ошган нуруний отахон-онахонларимиз кавми-қариндошлари, маҳалла-қўй, давлатимиз гам-хўрлигини ҳис қилган ҳолда умр кечиримсоқда. Мутахассисларнинг тахминича, республикамизда аҳолининг жисмоний ва руҳий баркамоллигига қаратилган эътибор бугунгидек суръат ва сифатда давом этса, 20 йилдан кейин аҳолининг (20-30 фоизини) 60 ёшдан катталар улуши янада ортади.

Маълумки, Юртбошимиз томонидан 2015 йил — «Кексаларни эъзозлаш йили» деб эълон қилиниши муносабати билан шу номида Давлат дастури қабул қилинган бўлиб, дастурда фахрийлар ва ёши улуг инсонларга тиббий ва ижтимоий хизмат кўрсатиш даражаси ва сифатини ошириш, уларни тизимли равишда соғломлаштириш бўйича аниқ чора-тадбирлар белгилаб қўйилган.

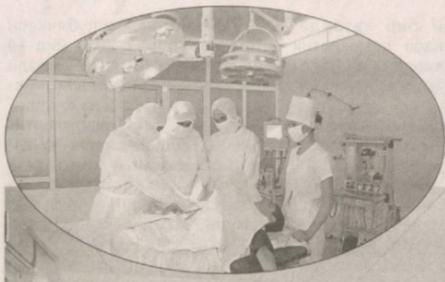
Кексаларнинг таянч ҳаракат тизимини даволаш, уларни ва ногиронларни ёрдамчи ҳамда техник реабилитация воситалари билан таъминлаш ҳам дастурдан алоҳида ўрин олган вазифалардандир. Бу борадаги ишларни мувофиқлаштириш, тизимлаштиришда Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофазаси бўлими вазириликнинг ҳузуридаги Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази ҳамда ногиронлар учун минтақавий реабилитация марказларининг хизмати катта эканлигини таъкидлашдан бўлмайди.

Айтиш жоиз, Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 11 ноябрдаги 433-сонли ҳамда 2006 йил 17 майдаги 89-сонли қарорларига мувофиқ ташкил этилган Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази ҳамда 10 та ногиронлар учун минтақавий реабилитация марказлари жами 725 ўринга эга бўлиб, ушбу муассасалар томонидан йилига 17 минг нафардан ортиқ имкониятлари чекланган шахсларга тиббий-ижтимоий ва касбий реабилитация хизматлари кўрсатиб келинмоқда. Қолаверса, Марказ санаторий-соғломлаштириш муассасалари билан биргаликда 1941-1945 йиллардаги фахрийларни соғломлаштириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича ишларни юритиб келади.

Жорий йилда Марказ тизимида «Уруш ва меҳнат фронти фахрийларини санаторийларда соғломлаштириш ташкиллаштириш бўлими»га асос солинди ва 21 мингдан ортиқ фахрийлар соғломлаштирилиши кўзда тутилган 37 та санаторий рўйхати шакллантирилди.

Таянч ҳаракат тизими ички аъзолар, асаб тизими, умуртқа поғона касалликлари, жароҳатлар асорати, қўл-оёқдаги чўлтоқликлар, туғма аномалиялар туфайли ишдан чиқарилиши ҳисобга олиб, Марказда ногиронликнинг олдини олиш ҳамда сабабларини чуқур таҳлил қилиш ва илмий асосланган тавсияларни ишлаб чиқиш бўйича кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда. Бундай тавсиялар касалликларга тўғри ташхис қўйиш ва уларни даволашга ҳам таътиқ этилиб, бу борадаги ишларнинг сифати ва самарадорлигини оширишда замонавий тиббий ускуналар муҳим аҳамият касб этмоқда.

— Халқаро ҳамкорлик доирасида Япония халқаро ҳам-

корлик агентлиги (JICA) томонидан Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий марказига ажратилган грант қиймати 59 турдаги 308 донга қиймати 4,3 миллион АҚШ долларига тенг бўлган замонавий тиббий асбоб-ускуналар (компьютер-томограф, артроскоп, эндоскоп, электромиограф, гастродифференциал, доплер ва бошқа физиотерапия, даволаш жисмоний бадантарбия машқларини ўтказиш учун тренажёрлар, биокимё лабораторияси ускуналари) ҳисобига имконияти чекланган шахслардаги касалликларни ташхислаш сифати ва қўламли орди, ўтказилган жарроҳлик амалиётлари вақти қисқарди, уларга ижтимоий ва касбий йўналишларда бериладиган тавсияларни асосли равишда бериш имкониятлари кенгайди, — дейди Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази бош врачининг даволаш ишлари бўйича ўринбосари Баҳодир Каримов. — Муҳими, бу каби тиббий ускуналар нафақат пойтахтдаги Марказда, балки республикамизнинг чекка ҳудудларидаги муассасаларда ҳам мавжуд. Хусусан, биргина 2014 йилда Қорақалпоғистон Республикаси ва Андижон вилоят минтақавий реабилитация марказларига

жами 31 донга 238 минг АҚШ долларига тенг бўлган қийматдаги энг замонавий тиббий асбоб-ускуналар ўрнатилди. 2011-2014 йиллар давомида Ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази ҳамда Урганч, Самарқанд, Фарғона, Наманган шаҳарларидаги Ногиронлар учун минтақавий реабилитация марказларида бюджет маблағлари ҳисобидан қурилиш ва реконструкция ишлари амалга оширилди. Бу борадаги ишлар жорий йилда ҳам давом эттирилиб, Самарқанд, Навоий ва Хоразм реабилитация марказларига 24 донга 333 минг АҚШ долларига тенг бўлган қийматдаги энг замонавий тиббий техникани ажратиб беришда шартномалар имзоланди.

Марказда МДХ давлатларида биринчилардан бўлиб, махсус ускуналар ёрдамида даволаш ишлари йўлга қўйилди. Бундай ускуналар орқали ҳаракат функциялари бузилишини даволашда дори-дармонлар-

дан эмас, балки жисмоний машқлар, мануал терапия, ўқалаш ва турли табиий омилларнинг таъсири ҳамда қўшимча реабилитация техника воситаларидан, яъни эрготерапия даволаш усулидан фойдаланилади. Касалликларнинг иккиламчи асоратларининг олдини олишга йўналтирилган ушбу усуллардан иборат кундалиқ фаолият дастурини тузишда ва маҳаллий мутахассисларга бу борадаги қўшимча ривожлантиришда Япония халқаро ҳамкорлик агентлигининг кўнгилли шифокори Кашиваги Минори хонимнинг хизмати катта бўлмоқда.

Айни кунларда давлат дастурининг ижроси доирасида аҳолига, жумладан, ногиронларга қулайлик яратиш, ахборот-коммуникация технологиялари имкониятларидан кенг фойдаланиш ва интeрaктив хизматларни йўлга қўйиш мақсадида «www.Tiklanish.uz» веб-сайти фаолияти такомиллаштирилмоқда.

Мухтасар айтганда, имконияти чекланган ёлғиз кексалар, ногирон юртдошларимизга тиббий-ижтимоий ва маънавий ёрдам кўрсатиш Марказнинг асосий мақсадидир.

Саодат СОДИҚОВА,
«Adolat» мухбири

Андижон туманининг Найман қишлоғида яшовчи Абдумалик ота Ўрозалиев билан бир бор суҳбатлашган одам яна унинг хонадонига ошиқади. Чунки жанг майдонларида матонат кўрсатган, урушдан кейин фидоилик билан меҳнат қилган бу инсоннинг ҳаёт йўли ибратли.

“Юрт меҳри инсонга туганмас куч беради”

— дейди Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Абдумалик ота Ўрозалиев.

Халоллик, камтарлик ва юртга содиқлик борасида Абдумалик ота ўзига хос ҳаёт мактабини яратган, десак янглишмаймиз. Айниқса, унинг мудом ғайрат-шижоатга тўлиб хайрли амалларни бошлаши, жамоатчилик ишларида фаоллигини маҳалладошлари доим кадрлайди.

Ўзбекистон “Адолат” СДП Андижон туман кенгаши ва Қорақалпоқ маҳалла фуқаролар йиғини фаоллари билан отахоннинг хонадонига кириб борганимизда қизгин суҳбат устидан чиқдик. Набиралари ва 19-мактаб ўқувчиларига тинчлик, бугунги фаровон ҳаётимиз қадрли ва ватанпарварлик ҳақида гапириб бераётган экан. Абдумалик отанинг Иккинчи жаҳон урушида кечган оғир хотираларини тинглашнинг ўзи қалбни ларзага солади.

— Уруш деганларини биз кўрдик. Душман билан юзмаюз келиш, ёнгинада турган қуролдош дўстингни бир сонияда йўқотиб қўйиш осон эмас, — дейди Абдумалик ота. — Мана шу қишлоқдан, дала ва кетмондан бошқа нарса ни кўрмаган эдим. 19 ёшда қўлимга қурол ушлашга тўғри келди. Она юртимиз тинчлигини фашизм балосидан ҳимоя қилиш истаги бизни мардикка йўллади, ортимизда кузатиб қолган ҳамқишлоқлар, онаизорлар, опа-сингилларимизни ўйлаганда янада буюрак бўлаверардик, юрт меҳри одамга туганмас куч беради. Энди ўйласам, одамга бундан ортиқ синов йўқ экан. Шунинг учун доим бугунги тинч ва осойишта ҳаётимизни, мустақил юртимизни авайланглар, дейишдан чарчамаймиз.

Давлатимиз раҳбарининг шу йил 19 февралдаги «Ўзбекистон Республикаси фуқаролари — 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат фахрийларини «Иккинчи жаҳон уруши» эсдалик юбилей медални билан муқофлаш тўғрисида»-ги фармони мувофиқ, Абдумалик ота Ўрозалиев ушбу медал билан тақдирланди. Мазкур медални топшириш мақсадида туман ҳокимлиги масъуллари, партияимизнинг бир гуруҳ фаоллари ва ёшлар отахоннинг хонадонига келганларида фахрий жангининг кўзлари севинчдан ёшланди. Давлат ва жамоат ташкилотлари вакилларининг совға-саломларини олар экан, бундай меҳр ва эътибордан кечкис миннатдор эканлигини билдирди.

Еш «адолатчи»лар томонидан тайёрланган «Ҳамиша ардоқдасиз» деб номланган композиция Абдумалик отага ёшларнинг кечкис ҳурмати эъзозининг ифодаси бўлди ва барчани хушнуд этди.

Акбаржон НАЗАРОВ,
«Adolat» мухбири

Мунаввар кунлар шукронаси

➤ Қадр

Хотира, қадрлаш тушунчалари чуқур маънога эга. Биз хонадонларимиз фаизи бўлган нуруний отахонларимиз, мўътабар бувиларимизни беҳад қадрлаймиз, азиз юртимизни ҳимоя қилишда жонини фидо этган қаҳрамонларни хотирлаймиз, уларнинг жасоратлари, фидоиликларидан ҳамиша сабоқ оламиз, бу юксак фазилатларни ёшларга ибрат қилиб кўрсатамиз.

Аждодлар руҳини ёд этиш, кексаларга меҳр-оқибат кўрсатиш ҳар бир инсоннинг маънавий бурчи саналади. Бу эзгу фазилатлар 9 май — Хотира ва қадрлаш куни байрами муносабати билан ўтказилган тадбирларда яқол ақс этди.

Ўзбекистон “Адолат” СДП Сирдарё вилояти кенгаши фаоллари ҳам уруш ва меҳнат фахрийларини эъзозлаш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, бу азиз инсонларнинг кўнглини кўтариш мақсадида хайрли ишлар қилишмоқда.

Гулистон шаҳрининг «Аҳиллик» маҳалласида истиқомат қиладиган Николай Локтев 1961 йилда тавалуд топган. Афғон уруши қатнашчиси Н.Локтев айни пайтда умр йўлдоши Эльмира Локтева билан икки нафар фарзандни тарбиялаб вояга етказиб, уларнинг муваффақиятларидан кўнглилари чоғ бўлиб умргуздорлик қилишмоқда.

Партияимиз фаоллари уларнинг хонадонига бориб, байрам билан табриқлади ва совғалар беришди.

— Уруш фақат элга азоб-уқубат келтиради, қанча кишиларнинг умри завол кетади, тирикларнинг ҳам дилини бир умр жароҳатлайди, — дейди Н.Локтев. — Оила даврасида тинч-ҳаловатда яшаш нақадар бахт! Тинчлигимизга асло кўз тегмасин. “Адолат” партияси вакиллари бизни йўқлаб келиб, эътибор кўрсатишганидан беҳад хурсанд бўлдик.

«Аҳиллик» маҳалласида яшаётган Малика ая Мухаммедова 1929 йилда тавалуд топган. Фронт ортида хизмат қилган 86 ёшли кекса онахон бугунги фаровон ҳаётимиздан бениҳоя мамнун, эл-юртимиз тинчлигидан кўнгли ҳаловатда.

— Тинчлик — улугъ неъмат, у туфайли фақат одамларгина эмас, бутун табиат, тирик жон борки, ҳаётдан баҳраманд бўлади, — дейди Малика момо. — Одамларимиз меҳр-оқибатли, бир-бирини суяйдиган эл, бунга ўша оғир уруш йилларида фронт ортидаги аҳоли аҳиллик, сабр ва чидам билан кечакундуз бир-бирини қўллаб-қувватлаб меҳнат қилганларида кўп кўрганмиз. Ҳозир шуларни ўйласам, бугунги обод замонимизга, дориламон кунларга беаҳад шукроналар қиламан.

Малика момонинг сўзларидан уқибат борлигини дилдан ҳис қилдик. Шу мунаввар кунларимизда жинг фашизм балосига қўқисни қалқон қилган, жон фидо этган юртдошларимизнинг мангу хотираси, матонати олдида бош эгамиз.

Шухратжон ҲАСАНОВ,
Ўзбекистон “Адолат” СДП Сирдарё вилояти кенгаши
матбуот котиби

➤ Ибрат

Ўзбекистон “Адолат” СДП Пискент туман кенгаши ва Митан маҳалла фуқаролар йиғини ҳамкорлигида “Хонадонларимиз файзу фаршати — пиру бадавлат кекса онахонлар” мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

Тадбирда партия ходимлари, маҳаллий Кенгашлар депутатлари, туман ҳокимлиги, хотин-қизлар кўмитаси вакиллари, “Маҳалла” хайрия жамоат фонднинг туман бўлими, Митан маҳалласи фаоллари, намунали оилалар ҳамда ОАВ ходимлари иштирок этишди.

Таъкидланганидек, юртимизда уруш ва меҳнат фахрийлари, нуруний отахону онахонларни эъзозлаш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, манфаатларини ҳимоя қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Айниқса, жорий йилнинг Кексаларни эъзозлаш йили деб номлангани ёши улугъ инсонларга кўрсатилаётган ана шундай эътибор ва гамхўрликнинг яна бир ёрқин намунаси бўлди.

— Халқимиз пиру бадавлат отахон ва онахонлар истиқомат қилувчи хонадонларни фаришталли ўй, деб улуғлайди. Ҳаргал кексалар қўлларини дуога

Файзу барака чашмаси

очиб, “Тинчлик-омонлик, сиҳат-саломатлик бўлсин!”, дея тилак билдираркан, беихтиёр руҳий тетиклик ҳис этамиз, уларнинг борлигига шукрона айтаемиз, — деди Пискент туман партия кенгаши раиси Хадича Зоидова. — Дарҳақиқат, кексаларга иззат-иқром кўрсатиш жойга мудом файзу-барака ёғилиб туради. — Кексаларнинг ўғитлари ёшларга, айниқса, ёш оилаларга ҳаётда жуда асқотади. Қўлни кўрган кўп билади, де-

гани бежиз эмас, — деди туман хотин-қизлар кўмитаси раиси Ирода Облоқулова. — Қайнонаси бор келиннинг оилавий ҳаётни ўрганиши осонроқ бўлади, чунки хонадонда унга тўғри маслаҳат ва йўл-йўриқ кўрсатилади. — Кексалик инсон умрининг донишмандлик палласи, дейдилар. Кўп йиллик тажрибага эга, ҳаётнинг паст-баландини кўрган қайноналар ёшлар, келинларга меҳрибону хушфайликда, заковат, тажрибакор-

Жамоатчилик назорати — изчил тараққиётнинг муҳим омили

Таҳлил

Халқ ҳокимиятчилиги ва давлат бошқарувида ҳамда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг муҳим йўналишларини амалга оширишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини кенгайтириш мамлакатимизда кучли фуқаролик жамияти қуришнинг муҳим шартларидан бири ҳисобланади.

Мамлакатимизда давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти устидан жамоатчилик назорати институтига конституциявий-ҳуқуқий мақом берилиши юртимизда мазкур назорат турини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарди.

Хусусан, 2014 йил 16 апрелда Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган тўзатишларга кўра, Бош Қоғамимизнинг 32-моддасида Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита ҳамда ўз вакиллари орқали иштирок этишининг асосий шакллари билан бири сифатида давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ривожлантириш ва такомиллаштириш белгилаб берилди. Шунингдек, Конституциямизда давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш тартиби қонун билан белгиланиши кўзда тутилди.

Жамоатчилик назорати асосий конституциявий тамойиллардан бири — халқ ҳокимиятчилиги тамойили, шунингдек, фуқароларнинг жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита иштирок этишини таъминлашнинг муҳим шартидир. Жамоатчилик назорати демократия ва халқ ҳокимиятчилигининг муҳим институти ҳисобланиб, у давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти устидан назоратни амалга ошириш орқали фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари муҳофазасини таъминлашга хизмат қилади.

Жамоатчилик назорати бошқа назорат турларидан қуйидаги жиҳатлари билан ажралиб туради: биринчидан, мазкур назорат тури фуқаролар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда бошқа фуқаролик жамияти институтлари томонидан амалга оширилади; иккинчидан, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари муҳофазасини таъминлайди; учинчидан, ушбу назоратнинг асосий объекти давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти ҳисобланади; тўртинчидан, ўзида фуқаролар ва фуқаро-

лик жамияти институтлари манфаатларини уйғунлаштириш, жамоатчилик фикри ва кучига таянади.

Шу мақсадда, ўтган йиллар мобайнида мамлакатимизда фуқароларнинг жамият ва давлат ишларини бошқаришда иштирок этишини таъминлаш, ижро этувчи ҳокимият фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг самарали механизмлари яратилиши, жамоатчилик назорати функцияларини янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Бугунги кунда мамлакатимизда ижро этувчи ҳокимият фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишнинг самарали механизмлари шакллантирилди. Хусусан, жамоатчилик назоратининг ўзига хос жиҳатлари ва амалга ошириш механизмлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва бир қатор қонун ҳужжатларида ўз аксини топди. Хусусан, Асосий Қонунимизнинг 2-моддасида давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида маъсул эканлиги белгилаб қўйилиши ушбу муҳим демократик институтнинг амал қилиши ва ривожланиши учун муҳим ҳуқуқий асос вазифасини бажарди.

Мамлакатимизда жамоатчилик назоратининг шакл ва усулларини такомиллаштириш жараёни умумжаҳон илгор тенденцияларига ҳамохан ҳолда узлуксиз ва изчил ривожланмоқда. Жумладан, 2013 йилда янги тахрирда қабул қилинган "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги ва "Экологик назорат тўғрисида"ги қонунларда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан амалга ошириладиган жамоатчилик назоратининг муҳим шакллари белгилаб қўйилди, шунингдек, атроф-муҳитни ҳимоя қилишнинг таъминлаш тизимида нодавлат нотижорат ташкилотларнинг роли ва ўрни

муостаҳкамланди. "Экологик назорат тўғрисида"ги қонунда фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг, нодавлат нотижорат ташкилотларининг, фуқароларнинг экологик назорат соҳасидаги ҳуқуқ, ваколат ва мажбуриятлари, жамоатчилик экологик назоратини амалга ошириш тартиби, шакллари ва усуллари, унинг натижаларини расмийлаштириш ва рўйбўга чиқариш тартиби аниқ-равшан белгилаб берилди. Шунингдек, жамоатчилик назоратининг янги шакли — экологик назоратнинг жамоатчи инспектори институти қонун даражасида белгилаб берилди. Келгусида ушбу институтлар қонуности ҳужжатларида янада батафсил аниқлаштирилиши зарурияти мавжуд бўлиб, бу уларнинг самарадорлигини янада

Шу билан бир қаторда, мамлакатимизда демократик ислохотлар жараёни ва фуқаролик жамияти шаклланишининг жорий ҳолати жамоатчилик назорати институтини давлат ва жамият ўртасидаги ўзаро самарали мулоқот сиёсатидаги самарадорлигини янада ошириш мақсадида Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясида илгари сурилган давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари томонидан қонун ҳужжатларининг ижро этилиши устидан жамият, фуқаролик жамияти институтлари назоратини амалга оширишнинг тизимли ва самарали ҳуқуқий механизминини яратишга қаратилган "Ўзбекистон Республикасида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 14 январдаги Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш ва ривожлантириш соҳасига оид ҳамда 2015 йил 26 мартдаги Ўзбекистон Республикаси Конституциясига киритилган ўзгаришларни реализация қилиш бўйича қонун ижодкорлиги ишлари дастурини бажаришни таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирларга бағишланган фармойишларида "Ўзбекистон Республикасида жамоатчилик назорати тўғрисида"ги қонунни ишлаб чиқиш бўйича зарур йўналишлар белгилаб берилди. Хусусан, қонунда жамоатчилик назорати турлари, шакллари ва субъектларини, назорат предметини, уни амалга ошириш механизмларини, шунингдек, мазкур соҳада амалдаги қонун ҳужжатларини ижро этмагани учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги шартларининг белгилаб қўйилиши, албатта, жамоатчилик назоратини амалиётга янада самарали татбиқ этиш имкониятини яратди.

«Адолат» СДП таъкидлайдики, демократик давлатнинг катта аҳамиятга молик институтларидан бири бўлган жамоатчилик назорати жамият билан давлатнинг самарали мулоқотини таъминлайдиган, фуқароларнинг қизиқишларини, уларнинг мамлакатимизда олиб бориладиган ислохотларга муносабатини аниқлаб берадиган муҳим бўғинга айланиб бормоқда.

Партия қонун ҳужжатларининг давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари томонидан бажарилиши юзасидан жамоатчилик, фуқаролик институтларининг самарали назорат механизминини яратиш тарафдори.

Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Сайловолди дастуридан

оширишга хизмат қилади.

Бундан ташқари, 2014 йилда "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида"ги ва "Ижтимоий шериклик тўғрисида"ги қонунларнинг қабул қилиниши давлат ҳокимияти органлари фаолиятининг очиқлигини таъминлашга, уларнинг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини амалга оширишда оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтиришга, жамоатчиликни давлат ҳокимияти органлари фаолияти ҳақида хабардор қилишга, мамлакатимизни демократик янгилаш ҳамда модернизация қилишга доир вазифаларни амалга оширишда оммавий ахборот воситалари ва фуқаролик жамияти институтларининг роли ҳамда аҳамиятини оширишга, шунингдек, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларининг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, битимлар ҳамда шартномалар, шунингдек, бошқа қўшма ҳужжатларнинг амалга оширилиши устидан жамоатчилик назорати ўрнатилишига хизмат қилди.

жамоатчилик назорати тўғрисида"ги қонуннинг қабул қилиниши заруриятини келтириб чиқармоқда. Ушбу қонуннинг қабул қилиниши давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти устидан жамият, фуқаролик институтлари назоратини амалга оширишнинг ҳуқуқий механизминини такомиллаштириши билан аҳамиятлидир.

Хулоса ўрнида айтиш керакки, мамлакатимизда жамоатчилик назорати тўғрисидаги яхлит ва тизимли қонуннинг қисқа фурсатлар ичида қабул қилиниши жамоатчилик назоратининг мавжуд шакллари янада такомиллаштириш ва янги замонавий шакллари миллий амалиётга жорий этишга, уларни янада ривожлантиришга, бу борадаги камчиликларни ва ижтимоий муносабатларни ҳуқуқий тартибга солишга юзага келадиган ҳуқуқий эҳтиёжларни аниқлашга, давлат органлари ва мансабдор шахслар фаолиятининг самарадорлигини оширишга, энг муҳими, бевосита фуқаролар ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилиш механизмининг янада такомиллашувига хизмат қилади.

Шероз ХАБИЛЖОНОВ,

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторингини институти етакчи илмий ходими

Сўранг, жавоб берамиз!

— Яқинда вилоятимиздаги академик лицейни тамомайман. Болалигимданок адвокат бўлишни орзу қилиб келаман. Шу сабабли, университетга ҳужжатларимни топширмоқчиман. Айтинг-чи, адвокат бўлиш учун нималар қилишим керак?

Баҳром Ўринбоев, Наманган шаҳри

— Юридик мутахассислик бўйича 2 йиллик иш стажига эга, 6 ой адвокатлик тузилмасида стажировка ўтаган, тегишли ҳудудий Адвокатлар палатаси ҳузуридаги малака комиссиясига имтиҳон топширган, унинг якунларига кўра ҳудудий адлия органларидан адвокатлик фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия олган, адвокатлик қасамдини қабул қилган ҳамда адвокатлик гувоҳномасини олган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари адвокатлик фаолияти билан шугулланиши мумкин.

— Бир пайтнинг ўзида мен ҳам адвокатлик, ҳам тадбиркорлик фаолияти билан шугулланишим мумкинми?

Насим Холиқов, Наманган тумани

— Ўзбекистон Республикасининг "Адвокатура тўғрисида"ги қонуни 3-моддасида адвокат илмий ва педагогик фаолиятдан, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Адвокатлар палатасидаги ва унинг ҳудудий бошқармаларидаги фаолиятдан ташқари ҳақ тўланадиган бошқа турдаги ҳар қандай фаолият билан шугулланишга ҳақли эмаслиги белгиланган. Шундай экан, сиз адвокат бўлсангиз, тадбиркорлик фаолиятингизни тўхтатишингиз лозим.

— Мен 2005-2013 йилларда адвокатлик фаолияти билан шугулланганман. 2013 йил июнь ойида Адвокатлар палатаси ҳудудий бошқармаси ҳузуридаги малака комиссияси қарорига асосан адвокатлик касб этика қоидаларига риоя этмаганим сабабли адвокатлик лицензиям тугатилган. Эндиликда яна адвокатлик фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқини берувчи лицензия олиш учун талабгор сифатида Адвокатлар палатаси ҳудудий бошқармаси ҳузуридаги малака комиссиясига мурожаат қилишим мумкинми?

Сардорбек Турсунов, Мингбулоқ тумани

— Ўзбекистон Республикасининг "Адвокатура тўғрисида"ги қонуни 16-моддасида лицензиясининг амал қилиши тугатилган шахс уч йил мобайнида талабгор бўлишга ҳақли эмаслиги белгилаб қўйилган.

Саволларга Наманган вилояти адлия бошқармаси ходими Нурбек ХАМИДОВ жавоб берди.

— Давлат нотариал идоралари ундирилган давлат бошқаруви юзасидан қайси идораларга ахборот тақдим этади? Шу хусусида маълумот берсангиз?

Мухсин Баратов, Тўрақўрғон тумани

— Ўзбекистон Республикасининг "Нотариат тўғрисида"ги қонуни 10-моддасида Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, адлия бошқармалари давлат божи тушумларининг ҳисобини юритиши ва улар юзасидан тегишли давлат солиқ хизмати органларига ҳисобот тақдим этиши белгилаб қўйилган.

Савола Наманган шаҳар 7-сон ДНИ нотариуси Оқилжон ХОТАМБАЕВ жавоб берди.

«SHAD SAVDO ZAMIN» МЧЖда

ташкил қилинган савдолар натижалари ҳақида хабарнома

«SHAD SAVDO ZAMIN» МЧЖ тизимда 2015 йил 22 апрелдан 2015 йил 13 майга қадар 80-сондан 103-сонгача бўлиб ўтган тўғридан-тўғри музокарадан йўли билан ташкиллаштирилган кўчмас мулк объектлари ва уларга бўлган ҳуқуқлари савдоларида жами 132 710 000 сўмлик, 24 та кўчмас мулк объектлари сотилди.

«SHAD SAVDO ZAMIN» МЧЖда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 25 майдаги 147-сонли қарорига асосида бўлиб ўтган танлов савдолари натижалари тўғрисида маълумот:

1. 2015 йил 04 майда бўлиб ўтган танловда Бухоро шаҳар Шайхон кўчаси ёқасидан савдо, маиший хизмат кўрсатиш ва турар-жой биноси қурилиши учун мўлжалланган ҳар бири 380,0 кв.мдан иборат бошлангич қиймати 235 463 сўмлик 1-сонли ер участкаси 10 000 000 сўмга, 2-сон ер участкаси — 10 000 000 сўмга, 3-сонли ер участкаси 9 500 000 сўмга, 4-сонли ер участкаси 6 000 000 сўмга, 5-сонли ер участкаси 6 500 000 сўмга, шаҳарнинг Моҳи хоса кўчаси ёқасидан ҳўнарманчилик мажмуаси ва уй-жой қуриш учун мўлжалланган 400 кв.мдан иборат 5-сонли ер участкаси 4 100 000 сўмга сотилди.

Хизматлар лицензияланган

Ишлаб чиқариш янада такомиллашади

Матбуот анжумани

Мустиқиллик йилларида озиқ-овқат саноатининг ривожланишини шартли равишда икки босқичга бўлиш мумкин. Биринчи босқич 1991-2000 йилларга тўғри келиб, унда тармоқда туб ислохотларни амалга ошириш ва миллий озиқ-овқат саноатини шакллантириш бўйича ишлар амалга оширилган бўлса, иккинчи босқич, яъни 2001 йилдан то ҳозирги давргача ишлаб чиқаришни фаол янгилаш, янги корхоналарни ташкил этиш, мавжудларини жаҳон стандартлари талаблари асосида техник ва технологик жиҳозлашни ўз ичига олади.

Озиқ-овқат саноати корхоналари уюшмаси томонидан ўтказилган "Озиқ-овқат саноати корхоналари ишлаб чиқариш салоҳиятини такомиллаштириш — озиқ-овқат дастурини амалга оширишнинг муҳим омили" мавзусидаги матбуот анжуманида ана шундай фикр билдирилди.

Кайд этилганидек, бутун дунёда аҳоли сони ва озиқ-овқат бўлган талаб ортаётган, турли хил табиий ва нотабиий омиллар, кескин иқлимий ўзгаришлар қишлоқ хўжалиги, чорвачилик маҳсулотлари ҳажми ва сифатига таъсир кўрсатаётган бир пайтда мамлакатимизда озиқ-овқат

мустиқиллигини таъминлаш, аҳолининг истеъмол эҳтиёжини қондириш, озиқ-овқат хавфсизлигига амал қилиш бўйича мақсадли дастурлар ишлаб чиқилиб, ижро этиб келинмоқда. Натижада озиқ-овқат саноати республика саноатидаги асосий тармоқлардан бирига айланди, хусусан, машинасозлик, энергетика соҳалари билан биргаликда маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича пешқадамликни қўлга киритди ва саноатдаги улуши 16,2 фоизни ташкил қилмоқда.

— Уюшма бўйича жорий йилнинг 1-чорагида 991,1 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлиб,

бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 125,5 фоиз таъминланганини англатади, — деди Озиқ-овқат саноати корхоналари уюшмаси раиси ўринбосари Азмидин Қамбаров. — Чорак давомида 98 номдаги янги озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши йўлга қўйилди. 2015 йилда уюшма бўйича корхоналарнинг ўз маблаглари, банк кредитлари ва хорижий сармояларни жалб қилиш ҳисобига 55,45 миллион АҚШ доллари миқдоридан инвестиция ўзлаштириш белгиланган.

Анжуманда уюшмага аъзо корхоналар томонидан рақобатбардош, импорт ўрнини босувчи маҳсулот ишлаб чиқариши маҳаллийлаштириш, шунингдек, фуқароларнинг истеъмол маданиятини юксалтириш бўйича амалга ошириладиган лойиҳалар юзасидан батафсил маълумот берилди.

Тадбир якунида журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди.

Зарафшон ҚАЛАНДАРОВА, "Adolat" муҳбири

«101» огоҳлантиради

Ёнғин — инсониятга, бутун борлиққа таҳдид солувчи офатлардан бири. У қай тарзда юзага келишига қарамай, ўзининг аянқли изини қолдиради.

Ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилинг

Айнан мана шу офат сабабли дунё бўйича қанчадан-қанча инсонлар саломатлигини йўқотади, бошпанасиз қолади, ҳатто ҳалок бўлади.

Шундай қутилмаган, нохуш ҳалокатларга йўл қўймайлик учун корхона, ташкилот биноларида, шунингдек, аҳоли яшаш уйларида, болалар боғчалари ва мактабларда, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилишининг самарали ва таъсирчан усулларда тарғиб қилиш биз, соҳа ходимларининг асосий вазифаларимиздан бири ҳисобланади.

Бундай учрашув, суҳбатларда аҳолига ёниб турган электр асбоблари ёки газ плитасини қаровсиз қолдириш, уларни бошқаришни болаларга ишониб топшириш, уларнинг ертўла ва чордоқларидан тез аланга олувчи моддалар — бензин, керосин ва бошқа шу турдаги ёқилғи маҳсулотларини сақлаш мумкин эмаслиги, улардан фойдаланиш мумкин жойларда эса очик оловдан фойдаланиш, шам ёқиш қилиб гугурт

чақиш қатъиян ман этилиши батафсил тушунирилади. Олиб борилган тарғибот-ташвиқот ишлари натижасида 2015 йилда туманда юзага келган ёнғин ҳодисаларининг кўлами ва сони қисқарди. Хусусан, 2014 йил 4 ой мобайнида 32 та ёнғин содир бўлиб, 1 нафар инсон ҳалок бўлган, 2 нафар инсон тан жароҳати олган бўлса, жорий йилнинг шу даврига қадар юзага келган 27 та ёнғин ҳодисасида тан жароҳати олганлар учрамади.

Ёнғинни келтириб чиқиш омиллари ҳар жойда мавжудлигини, ҳеч қандай бундай қулфатдан кафолатланмаганлигини ҳисобга олиб, фуқароларимизнинг ҳушёрлиги, серғаклигини янада оширишга ҳисса қўшиш нафақат ёнғин хавфсизлиги тизими мутахассисларининг, балки барчамизнинг зиммамиздаги вазифа эканлигини унутмаслигимиз даркор.

Абдулазиз ТОЖИБОЕВ, Чилонзор тумани ИИБ ЁХБ инспектори

ТАРИХНИ акс эттирувчи кўзгу

➤ 18 май — Халқаро музейлар кун

Аждодлардан бебаҳо меросни келажак авлодга етказиб берадиган илмий, маънавий-маърифий маскан — музейлар йиллар давомида бойиб боради. Маълумки, 1977 йилда ЮНЕСКО ташкилоти томонидан 18 май — Халқаро музейлар кун сифатида байрам қилиниши белгиланган. Бу эса музейларнинг жамият ҳаётида тутган ўрни ва халқларнинг ўзлигини англаш, ёш авлод тарбияси борасидаги аҳамияти беқиёс эканлиги эътирофидир.

Ўзбекистон тарихи давлат музейи қадимги даврдан то шу кунгача бўлган даврни яхлит акс эттиради. Шу боис ўқувчилар, талабалар, турли ёшдаги юртдошларимиз, сайёҳлар билан доимо гавжум. Бу ерда Ватанимизнинг шонли ўтмиши, миллий давлатчилик тарихимизнинг тараққиёт босқичлари, илм-фан, маданият ва санъат, ҳунармандчиликнинг ривожланиши ҳақида ҳолис ва ҳаққоний маълумот олиш имкони мавжуд. Экспонатларни кўздан кечириб туриб, қалб-бингизда жондор Ватанимизга, бунёдкор, танти ва саховатли халқимизга бўлган меҳр янада ортади.

— Халқимиз маънавиятини юксалтириш, ёшларни буюк аждодларимизга муносиб, баркамол авлод этиб тарбиялаш масаласи давлатимиз сиёсатининг устувор йўналиши ҳисобланади, — дейди музей директори, тарих фанлари доктори Жаннат Исмоилова. — Бу йўналишдаги эзгу сайёҳаракатларда тарихимизни мукамал ўрганиш, жаҳон илм-фани ривожига улкан ҳисса қўшган улуг мутафаккирларимизнинг ҳаёти ва фаолиятини чуқур тадқиқ этиш, бебаҳо илмий-маънавий хазинасидан навиқрон авлод тарбиясида кенг фойдаланиш мўҳим аҳамият касб этади.

Хозирги кунда Ўзбекистон тарихи давлат музейи энг йирик илмий-маърифий марказ ҳисобланади, унинг захирасида 300 мингга яқин бебаҳо осори-атиқалар, жумладан, археологик (72 минг), этнографик (18 минг), нумизматик (100 минг), қадимги буюмлар (17 минг), бадиий асарлар (1300), фотосуратлар ва ҳужжатлар (70 минг) ва бошқа тарихий ашё, манбалар жамланган. Музей фондларида тарихий аҳамиятга эга бўлган қўлпаёқ ноб ашёлар сақланади. Масалан, Селунгур (мил. ав. 1,5 млн. йил), Тешиктош ва Обираҳмат горларидан топилган қадимки одам суюғи қолдиқлари; Фарғона водийсидан топилган икки бошли илон шаклидаги тош тумор (мил. ав. II минг йиллик); Фаёзтепадан топилган (Сурхондарё вилояти) Будда ибодатхонаси ёдгорликлари, роҳиблари билан тасвирланган Будда ҳайкали, Фаёзтепа ибодатхонаси деворий суратлари (I-II асрлар); Бухоридан топилган Варахша саройининг деворий суратлари (VII аср); Обурдон қишлоғидан келтирилган X асрга оид нақшичор ўйма устуни каби жаҳонга машҳур осори-атиқалар музей экспозициясидан муносиб ўрин эгаллаган.

Нумизматика фонди коллекцияларида миллоддан аввалги V асрдан миллодий XIX асргача зарб қилинган ноёб тангалар сақланади. Улар орасида Юнон-Бақтрия, Кушон, Хоразм, Сўғд ва Чочда зарб қилинган тангалар алоҳида диққатга сазовор. Экспозицияда намойиш этилган ўрта асрларда ҳужумронлик қилган тохарийлар, сомонийлар, қоракхонийлар, теурийлар, Бухоро, Хива ва Кўхон хонликларига мансуб сулолалар томонидан зарб қилинган тангалар ҳам

томошабини бефарқ қолдирмайди.

Этнографияга оид ёдгорликларни катта маданий-тарихий ва бадиий аҳамиятга эга бўлган ўй-рўзгор буюмлари, кийим-кечак ва ҳунармандчиликка доир буюмлар ташкил этади.

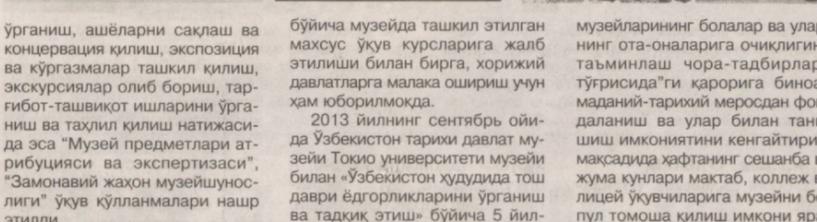
Музейнинг мустақиллик даврига бағишланган қисми ғоят рақиб босқичлари, илм-фан, маданият ва санъат, ҳунармандчиликнинг ривожланиши ҳақида ҳолис ва ҳаққоний маълумот олиш имкони мавжуд. Экспонатларни кўздан кечириб туриб, қалб-бингизда жондор Ватанимизга, бунёдкор, танти ва саховатли халқимизга бўлган меҳр янада ортади.

Саноатнинг етакчи тармоқлари ривожланиши ҳақидаги кўп сонли экспонатлар орасида Бухоро ва Фарғона нефтини қайта ишлаш заводлари маҳсулотлари намуналари, қимматбаҳо тошлардан ишланган ноёб буюмлар, Кўкдумалоқ нефть заводи, янги автомобиллар, замонавий самолёт моделлари, «Фотон» заводи маҳсулотлари жой олган. Шунингдек, тиббиёт ва фармацевтика саноатининг мустақиллик йилларидаги тараққиёти ёритилган. Қишлоқ ҳўжалигидаги ислохотлар мамлакатнинг галла мустақиллигини қўлга киритиши ҳақида ҳужжатлар, фотосуратлар, қишлоқ ҳўжалиги экинлари намуналари, бошқа экспонатлар мажмуи орқали намойиш этилган. Ҳаво, темир йўл ва автомобиль транспорт тармақларида оид экспозиция муваффақиятлардан далолат беради. Кўрғазмада илм-фан, маданият ва спорт соҳаларида эришилган ютуқлар ҳам кенг ўрин олган.

Тадқиқот ишлари музей фондларида жамланган ашёларни, архив ҳужжатларини илмий тадқиқ этиш, экспозиция ва кўрғазмалар яратиш, экскурсиялар ўтказиш асосида ва билвосита музейнинг асосий фаолияти ва илмий тадқиқот йўналишидан келиб чиққан ҳолда олиб борилмоқда.

«Ўзбекистон тарихи давлат музейи коллекциялари асосида «Тарихий ва маданий ёдгорликлар» электрон базасини яратиш» лойиҳа доирасидаги амалий тадқиқот натижасида музейнинг архиви, қадимги буюмлар, бадиий асарлар, қурол-аслаҳа фондларидаги ашёларнинг (жами 47852 та) электрон маълумотлар базаси яратилди.

«Ўзбекистонда музейшунослик асослари» дарслик ва ўқув қўлланмасини нашрга тайёрлаш ва чоп этиш» инновацион лойиҳа бўйича музейлар фаолиятини

бўйича музейда ташкил этилган махсус ўқув курслари ҳамда жаҳон кўрғазмалар ташкил қилиш, экскурсиялар олиб бориш, тарғибот-ташвиқот ишларини ўрганиш ва таҳлил қилиш натижасида эса «Музей предметлари атрубуцияси ва экспертизаси», «Замонавий жаҳон музейшунослиги» ўқув қўлланмалари нашр этилди.

Музейнинг нумизматика фондидаги Турон тангалари ҳам тадқиқ этилиб, бу иланишлар «Турон тангалари III-VIII аср» монографиясидан жой олди.

Музейнинг нумизматика фондидаги Турон тангалари ҳам тадқиқ этилиб, бу иланишлар «Турон тангалари III-VIII аср» монографиясидан жой олди.

Музейнинг нумизматика фондидаги Турон тангалари ҳам тадқиқ этилиб, бу иланишлар «Турон тангалари III-VIII аср» монографиясидан жой олди.

Музейнинг нумизматика фондидаги Турон тангалари ҳам тадқиқ этилиб, бу иланишлар «Турон тангалари III-VIII аср» монографиясидан жой олди.

Салом, мамонт!

Олимлар кўп замонлар бурун қирилиб кетган ҳайвонларни, жумладан, мамонтларни тириктириш борасида тадқиқотлар олиб боришмоқда.

Маълумки, Майкл Крайтоннинг «Юра даври парк» деб номланган фантастик асари асосида Голливудда сурат олинган шу номи фильмида фан ёрдамида ҳаётга қайтган баҳайбат динозаврларнинг одамларга ҳужум қилиши кўрсатилган. Британиянинг The Independent газетасида ёзилишича, амалда вазиёт бу даражада бори етмайди, албатта. Мисол учун, аввалги XVIII асрда йўқ қилинган денгиз сизиги, ўтган асрга энг сўнгги вакили овчилар томонидан отиб ташланган тасман йўлбарси каби ҳайвонлар ДНК асосида ҳаётга қайтарилади.

Тўғри, кўпчиликни айнан мамонт масаласи қизиқтиради. Эслатиб ўтамиз, мамонтларнинг сўнгги митти шаклидаги кўриниши вакиллари сайёрамизда 4,5 минг

йил бурун қирилиб кетган. Бироқ, бундай жундор мамонтларнинг тўқималари абадий музликларда етарлича топилди, шу сабабли ДНК ажратиб олиш учун биологик материал топиш масаласида муаммо бўлмайди.

Бугунги кунда 16 йил бурун музлаб қолган майда ҳайвонларнинг клонлари яратилиши бўйича тажрибалар муваффақиятли ўтказилган. Аммо мамонт тўқималарининг музлаган ҳолда узоқ йиллар сақланганлиги ишни мураккаблаштириши мумкин.

Шунингдек, олимлар мамонт ва Осиё филининг ҳужайраларини қириштириш бўйича ҳам иланишлар олиб боришмоқда. Гарвард тиббиёт мактабининг профессори Жорж Черчининг фикрига кўра, бундай янги кўринишдаги ҳайвонларнинг шимолда яшаб қолиш имконияти янада ошди.

— Биз тез орада қирилиб кетган аждодларини так-

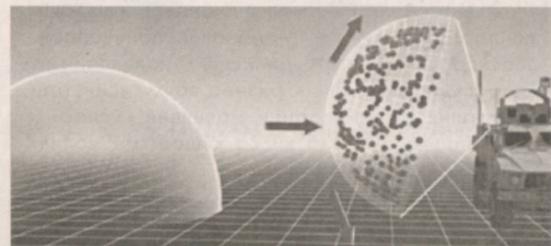

рорлайдиган организмларни яратишимизга шубҳа йўқ, — дейди Канададаги Макмастер университети доктори Хендрикс Пойнар.

Кўпга ҳақмасблари каби Пойнар ҳам клонланган мамонтларни Сибир ва Канада тундрасида сақлаш тарафлори.

Безарар... портлаш

«Боинг» компанияси портлаш тўққинидан ҳимоя қила оладиган куч майдони яратилганлигини ҳамда мазкур инновацион технология учун патент ҳам олинганлигини маълум қилмоқда.

Мухандисларнинг сўзларига кўра, янги тизим махсус датчиклар ёрдамида портлашни аниқлашга асосланган. Шундан сўнг портлашнинг йўналиши ва қанча муддатдан сўнг тўққин ҳимоядаги объектга келиб урилиши аниқланади. Датчикдан сигнал олган камалаксимон генератор портлаш тўққини йўналишини лозим сонияда плазма майдони билан тўсади. Яъни лазер ва электр ускуналари ёрдамида ионлашган ҳаво плазмага айлантирилади.

Тадқиқотчилар ўз таркиби, ҳарорати ва зичлиги билан атроф-муҳитдан ажралиб турадиган алоҳида ҳудуд тўққин зарбасини қайтариб, унинг йўналишини ўзгартириб юборишини таъкидлашмоқда. Демак, энди исталган бино, самолёт, автомобиль ёки бошқа объектнинг портлаш зарбидан бемалол ҳимоя қилиш имконияти туғилади.

Тўғри, ҳозирча бу технология «ноу-хау» сифатида тилга олинмоқда, унинг айрим жиҳатлари ошкор этилмапти. Шунга қарамастан журналистлар янги тизимни «Дунёлар уруши» фильмидаги ҳимоя майдони билан тенглаштиришмоқда.

42 МИЛЛИОН ТОННА ЭЛЕКТРОН ЧИКИНДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти мутахассислари олиб борган тадқиқотларга кўра, ҳар йили ер юзиде 2 миллион тоннага яқин электрон чиқинди пайдо бўлади. Афсуски, бу чиқиндининг фақат олтиндан бир қисми қайта ишланади, холос.

Умумий нархи 50 миллиард доллардан ошадиган чиқинди тоғлари тобора кўпайиб бормоқда. Ҳисоб-китобларга қараганда, 2018 йилга келиб электрон чиқинди миқдори 50 миллион тоннага яқинлашиб қолади.

2014 йил охирида сайёрамизда йиғилган электрон чиқиндилар вази 41,8 миллион тоннани ташкил этди. БМТ маърузасида маъшиий хизмат буюмларининг бор-йўғи 16 фоизни қайта ишлашга юборилаётганини инсоният олдига турган катта муаммо сифатида қайд этиб ўтилган. Ваҳоланки, бугунги кунда тоғ-тоғ бўлиб уйилиб ётган чиқиндилар таркибида катта миқдорда олтин, қумуш ва мис бор. Бундан ташқари, ташлаб юборилган ускуналарда тахминан 4,5 минг тонна озон қатламга салбий таъсир кўрсатувчи ўта ҳавфли кимёвий моддалар ёки 2,2 миллион тонна кўрғошнини ойнаси мавжуд.

Заминимизни электрон чиқиндилар билан энг кўп ифлослантираётган мамлакатлар орасида АҚШ ва Хитой биринчилигини эгаллаб турибди. Жумладан, 2014 йилнинг ўзиде АҚШдан 7,1 миллион тонналик, Хитойда эса 6 миллион тонналик электрон ускуналар чиқиндига иргитилган. Рўйхатнинг кейинги қаторларини Япония, Германия ва Ҳиндистон эгаллаб турибди.

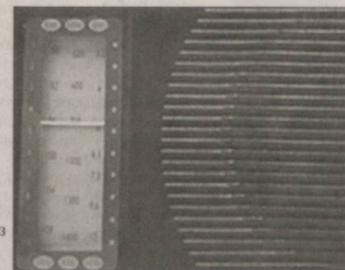
Аҳоли жон бошига энг кўп чиқинди ташланган мамлакатлар рейтингиде эса Норвегия пешқадамлик қилмоқда. Мамлакатда ҳар бир фуқарога ўртача 28 килограмм йиллик электрон чиқинди тўғри келади. Бу рўйхатдаги кейинги ўринларда Швейцария, Индонезия ва Дания туради.

Мутахассислар бундай чиқиндилар миқдори кўпайиб бораётганини электрон ускуналар ишлаб чиқариш соҳасининг жадал ривожланиётгани, истеъмолчилар ўз телефон ва смартфонларини тез-тез алмаштираётгани, эскиларини эса ташлаб юбораётгани билан боғлашмоқда.

Бироқ, ҳамма айбони мобил алоқа воситаларига ағдариб бўлмайди, албатта. Тадқиқотчилар электрон чиқиндиларнинг 60 фоизини маъшиий техника қурилмалари ташкил этишини аниқлашди: 18,8 миллион тонна холодийлик, кир юстиш машиналари; 12,8 миллион тонна микропроцессорли печлар, тостерлар электрон чиқиндиларнинг янги-янги тоғларини бунёд этаётгани ҳам юқоридаги фикрларнинг яққол тасдиғидир.

Хайр, FM

Норвегия маданият вазирилик мамлакат бутунлай рақамли радио тизимига ўтишни маълум қилган. FM-тармоқлар эса 2017 йилга қадар ўз фаолиятини тўхтади.

Шундай қилиб, Норвегия FM диапазонда ишладан расман воз кечган биринчи давлат бўлиб қолади.

— Вазириликнинг қарори тингловчиларимиз учун юқори сифатли ва ранг-баранг эшиттиришлар тайёрлашга хизмат қилиши шубҳасиз, — дейди NRK корпорацияси раҳбари Тор Эриксен.

Эслатиб ўтамиз, Норвегияда босқичма-босқич рақамли узатиш тармоғига ўтиш 1995 йилдан бошланган. Натижада 2015 йил баҳорига келиб мамлакатдаги 22 та миллий радиостанция тўққин бу тизимга ўтди, фақат бешта станциягина ҳамон FM тўққинларида фаолият юритмоқда.

Рақамли радиоэшиттиришлар товушининг тўсиқларга учрамасдан, тоза этиб боришини таъминлаши билан бир қаторда FM тизимига нисбатан саккиз баробар арзонга тушиши билан ҳам ажралиб туради.

Европа ва Жанубий-Шарқий Осиёнинг бир қатор мамлакатларида ҳам рақамли радиоэшиттиришларга ўтиш масаласи кун тартибига қўйилган. Аммо ҳозирча Норвегиядан бошқа бирон давлат режани амалга оширишнинг аниқ муддатини кўрсатмаган.

Интернет хабарлари асосида 2-Тошкент Юридик коллежи ўқитувчиси Жамшид МУҲАМЕДЖАНОВ тайёрлади.

Суюндик МАМИРОВ «Adolat» муҳбири

Молия муассасаларида

"Қишлоқ қурилиш банк" акциядорлик-тижорат банки мамлакатимизда иқтисодийнинг муҳим тармоқларини ривожлантириш юзасидан комплекс дастурларни амалга ошириш...

Республика молия бозорига мустақкам ўринга эга банклардан бири ҳисобланган "Қишлоқ қурилиш банк" АТБ барча йўналишдаги банк хизматларини жорий этиш...

Иброҳимжон ЖАКБАРОВ, «G'AYRAT TIV SPORT SERVICE» МЧЖ раҳбари (Андижон)

— Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун республикада кенг қўламли бизнес муҳити яратиб берилган...

Мустақиллигимизнинг илк йилларида қўлай яратилган кулай ишбилармонлик муҳити натижасида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз янги ички маҳсулоти таркибига ҳал қилувчи тармоққа...

Мен ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга ҳамда туман аҳлининг саломатлигини сақлашга ўз хиссамни қўшиш ниятида «G'AYRAT TIV SPORT SERVICE» масъулияти чекланган жамиятини ташкиллаштирдим...

Хизматлар лицензияланган

сифатини, уларнинг турлари ва сонини ошириш мақсадида янги бизнес-режа тайёрлаб, филиалга ариза билан мурожаат қилдим. Банк ходимлари бизнес-режамни ба- тафсил ўрганиб чиқиб, тез кунларда жамиятимизга 100,0 миллион сўмлик кредит ажратиб беришди...

Спорт комплексимизда ҳозирги кунда асосан болалар ва ўсмирлар спорт билан шуғулланиб келишмоқда. Шу билан бир қаторда, соғлом фарзандни дунёга келтириб, келажақ авлодни ҳар томонлама етук ва баркамол қилиб тарбияловчи аёлларимиз ҳам спорт комплексимизда фаол иштирок этишмоқда...

Ҳозирда жамиятимизда жами 6 нафар ходим ишлайди. Уларнинг 4 нафари янги яратилган иш ўринлари ҳисобига ишга қабул қилинган. Янги ходимлар махсус курсларда ўқитилди ва бугунги кунга келиб навбатма-навбат, яъни, эрталаб аёллар, тушдан сўнг болалар ва кеч соат 18 дан кейин ўсмирлар спорт залларида шуғулланиб келмоқдалар.

Аёллар, болалар ва ўсмирларнинг спорт билан шуғулланиши учун шароит яратиш, келажақ авлодимизни жисмонан соғлом қилиб тарбиялашга ўз хиссамни қўшаётганимиздан мамнунимиз.

Qishloq Qurilish Bank БАНК МАДАДИ — фаровон келажак кафолати

Самарқанд шаҳридаги "Амин пластик транс" масъулияти чекланган жамиятида ўндан ортиқ турдаги болалар ўйинчоқлари ишлаб чиқаришмоқда. Бунда "Қишлоқ қурилиш банк" АТБ Самарқанд вилоят филиалидан олинган кредит маблағи эвазига замонавий технологиялар билан жиҳозланган корхона...

Яқубжон АТАБАЕВ, Хусусий тадбиркор (Наманган)

— Хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаси кенгайтирилишига бугунги кунда аҳолининг турмуш даражаси ошишининг кўзгуси сифатида қараш лозим, сабаби истеъмол ва харид даражасининг ошганлиги фуқароларнинг реал даромадлари ва турмуш даражаси кўтарилишидан дарак беради...

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш йўналиши бўйича

хусусий тадбиркорлик билан шуғулланаман. Бугун аҳолининг яшаш тарзи, фикрлаши, дунёқараши ўзгарган. Шу босиш улларга сифатли ҳамда рақобатбардosh хизмат кўрсатишга эришиш даркор. Бунинг учун "Гўзаллик саломи" мизини замон талабларига мос равишда махсус жиҳозлар билан доимо янгиллаб борамиз...

Салонда 4 нафар ходим ишлар эди. Кредит олиб фаолиятимизни кенгайтирганимиздан сўнг яна 2 та янги иш ўрни яратди ва ушбу иш ўринларига коллеж битирувачиларини қабул қилди. Биз халқимизга озгина бўлса ҳам фойдамиз тегаётганидан мамнунимиз ҳамда бу шароитида бизга кулай имкониятлар ярати берётган

37,0 миллион сўм кредит олди. Кредит маблағларини янги сартарошлик жиҳозлари ҳамда сартарошхона биносини таъмирлаб, замонавий алюмин эшик ва ромлар солишти олиш мақсадида сарфладик. Ҳозирда "Гўзаллик саломи" мизини замон талабларига мос равишда махсус жиҳозлар билан доимо янгиллаб борамиз...

Биз халқимизга озгина бўлса ҳам фойдамиз тегаётганидан мамнунимиз ҳамда бу шароитида бизга кулай имкониятлар ярати берётган

ҳамкорларимиздан миннатдормиз.

Ўқтамбой АТАЖАНОВ, «Келажак иншооти» МЧЖ раҳбари (Қорақалғистон Республикаси)

— Юртбошимиз таъкидлаганидек, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик — ижтимоий ва сийёсий барқарорлик кафолати ва таянчи, юртимизни тараққиёт йўлида фаол ҳаракатлантирадиган кучдир. Инсон манфаатлари, халқ бахт-саодати ва фаровон ҳаётни таъминлаш Президентимиз ва давлатимизнинг доимий диққат марказида бўлиб келмоқда...

Бу борада "Қишлоқ қурилиш банк" ҳам тадбиркорлар учун кенг шарт-шароитлар ярати бермоқда.

Менга ҳам тадбиркорлик фаолиятини бошлашда "Қишлоқ қурилиш банк" Беруний филиали кўмаги асқотди.

Мен ёшлигимдан қурилиш соҳасини пухта ўрганиб, аввалдан ўз мақсадимни аниқ белгилаб олганман. Тадбиркор бўлиш энг катта орзум эди. Бу мақсадимни амалга ошириш учун ўз соҳам орқали ишни пухта амалга оширишни ният қилдим. 2009 йилда «Келажак иншооти» масъулияти чекланган жамиятини ташкил этдим. Бунда менга "Қишлоқ қурилиш банк" Беруний филиали томонидан олинган 100,0 миллион сўмлик кредит ҳамда 2014 йилда олинган 175,0 миллион сўмлик лизинг маблағлари катта ёрдам берди. Ушбу маблағлар аффа

дераза ва эшикларни, МДФ эшик ишлаб чиқариш ускуналари ҳамда цемент маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун олинган бўлиб, жамиятимиз томонидан қурилишда керакли бўладиган ускуналар ва техникаларни ҳамда маҳсулотларни сотиб олиш учун сарфладик.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш жоизки, бугунги кунда кўплаб корхоналарнинг ривожланиши тижорат банклар томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар асосида амалга оширилмоқда. Ҳозирда Ўзбекистон банклари орасида "Қишлоқ қурилиш банк" АТБ барқарор ишлаётган молия институтларида бири эканини хорижий экспертлар ҳам эътироф этмоқдалар. Ушбу банкка нисбатан бўлган ишонч ортаётганини мижозлари сони кун сайин кўпайиб бораётганидан ҳам билиш мумкин.

Халқимиз фаровонлигини янада ошириш ва тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида бугунги кунда банк деярли барча турдаги кредитларни ажратиб келин йўлга қўйган.

Ўз навбатида, кичик бизнес субъектлари учун ажратилаётган кредитларнинг аҳоли ўртасида оммалашуви маҳаллий ишлаб чиқарувчиларимиз ишини янада ривожлантиришга омил бўлмоқда.

Банк материаллари асосида «Adolat» мухбири Ориф ҲАММАСОВ тайёрлади.

РЕКЛАМА: хатолардан холи бўлса...

Мулоҳаза

Пойтахтимиздаги Олой бозорининг шундоққина рўпарасида жойлашган бекат доим йўловчилар билан га�ҳум. Ўша бекатдан ҳамаси ўн қадам нарида қад ростлаган дўкон тепасига катта ҳажмли реклама баннери ўрнатилган. Унда қаҳва номи ва идиши акс этган бўлиб, айнан мана шу тасвирнинг бир ёнига ўзбек тилида "Lazzatning yangi qiyofasi", иккинчи ёнига эса рус тилида "Новый образ удовольствия" деб ёзиб қўйилди...

Аслида қўзланган мақсад ҳам шу: аксарият истеъмолчиларда бирон маҳсулотга қизиқиш унинг рекламасини кўрганда пайдо бўлади. Дарҳақиқат, маҳсулотларни сотишда, унинг хусусиятлари ҳақида истеъмолчиларга маълумот етказишда рекламанинг ўрни беқасдир. Шу ўринда қаҳва рекламасига яна эътибор қаратсак, унинг дизайнига эътироз билдира олмасак-да, ўзбек тилида берилган таъриф киши гашини келтиради...

Маърифатпарвар бобомиз Абдулла Авлоний таъкидлаганидек, «Ҳар бир миллатнинг дунёда борлигини кўрсатадиган ойна ҳаёти тил ва адабиётidir». Бугунги кунда ўзбек тилининг қўлланилиш доираси тобора кенгайиб бораётганини ҳам унинг нақадар бой тил эканлигидан далолат беради. Айниқса, техник воситаларда, илмий нашрларда ва интернет тармоғида ўзбек тили ўз ўрни ва маънасини эгаллаб бормоқда. Муқтадил давлатимизнинг байроғи,

герби, маҳияси қаторида турадиган, қонун йўли билан ҳимоя қилинадиган муқаддас тимсоллардан бири бу — ўзбек тили. У — маданият кўзгуси, унда нафақат маъвуд, инсонни ўраб турган дунё, балки халқимизнинг менталитети, миллий характери, анъаналари, урф-одатлари, ахлоқий меъёрлари, қадриятлари акс этади.

Афсуски, сўнгги пайтларда шаҳар кўчалари, хибоблари, бино ва иншоотлари, ёритиш устунлари, савдо ва хизмат кўрсатиш объектларига жойлаштирилган айрим реклама, эълон, ёзув ва турли ахборотларда орфографик хатолар учраётганидан кўз юмиб бўлмайди. Мутахассисларнинг таъкидлашича, маъзур хатолар «Давлат тили ҳақида», «Лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида» ва «Реклама тўғрисида» ги қонунларда назарда тутилган талабларни бузидиган иккиламчи ва маънавийтимизга зид маънолар келиб чиқадиган мазмунга эга бўлмоқда.

Шу муносабат билан Тошкент шаҳар ҳокими томонидан 2015 йил 19 мартда бино ва иншоотларда ҳамда ёритиш устунларида жойлаштирилган хусусий

эълон, реклама ва турли ахборотларни тартибга келтириш бўйича қарор қабул қилинди.

Албатта, бугунги ҳаётимизни рекламасиз тасаввур қилиб бўлмайди. Бонси, ҳар бир жабҳада, кундалик турмушимизда ҳам ундан фойдаланишга тўғри келади. "Реклама тўғрисида" ги қонуннинг 4-моддасида "реклама" ва "реклама воситалари" тушунчасига алоҳида таъриф берилган бўлиб, унга кўра, реклама дейилганда бевосита ёки билвосита фойда (даромад) олиш мақсадида юридик ёки jisмоний шахслар, маҳсулот, шу жумладан, товар ҳамда хизмат кўрсатиш белгилари ва технологиялар тўғрисида ҳар қандай шаклда ҳамда ҳар қандай воситалар ёрдамида қонун ҳужжатларига мувофиқ тарқатилган махсус ахборот тушунилади.

Демак, маъзур тушунча реклама уни берувчи, тайёрловчи, тарқатувчи ҳамда ундан фойдаланувчилар ўртасида юзага келадиган, асосий эътибор — фойда

олишга қаратилган муносабат эканлигидан далолат беради. "Реклама воситалари" дейилганда эса рекламани ундан фойдаланувчиларга етказиш учун ишлатиладиган воситалар англанади.

Ҳозирги кунда тарғибот воситаларининг кенг тарқалган ва оммавийлиги жиҳатидан унга хос бўлган турли бую таъқик рекламалар. "Реклама тўғрисида" ги қонуннинг 20-моддасида таъқик реклама тушунчасига ҳам изоҳ берилган. Хусусан, таъқик реклама дейилганда алоҳида махсус конструкцияларда тахталавқалар, экранлар, кинолар, иншоотлар, йўл чеккалари, кўча ёриткичларининг таянчлари ва ҳоказоларда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг руҳсати орқали жойлаштирилаётган реклама ахбороти тушунилади.

Таъқик рекламани кўча ёриткичларининг таянчларида ҳамда кўча ва йўллар қатнов қисми узра жойлаштириш хавфсизлик техникаси талабларига риоя қилган ва йўл белгилари, светофорлар, чор-

раҳалар, пиёдаларнинг ўтиш жойлари, умум фойдаланишдаги транспорт воситалари бекатларини тўсиб қўймаган ҳолда, шунингдек, бундай реклама йўл белгилари тасвирини тақрирланмаган (ёки айнан таққид қилмаган) таққидра амалга оширилди.

Таъқик рекламани маданий мерос объектларида, йўл белгиларида ва светофорларда, уларнинг тиргаларида ёки ҳаракатни тартибга солиб турувчи бошқа ҳар қандай қурилмаларда, шунингдек, дов-дарахтларни пайҳон қилиш ва туташ ҳудуддаги ободонлаштириш воситаларини бузиш йўли билан жойлаштириш таъқикланади.

"Реклама тўғрисида" ги қонуннинг 20-моддасида "Муайян шахс эгаллаб турган бинонинг таъқик томонида, бинога кириш жойида шу шахс тўғрисида жойлаштирилган ёки маъзур шахсининг маҳсулотлари ҳақида шу бино витринасидаги ахборот (пешлавҳа) реклама деб ҳисобланмайди ва бунинг учун маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг руҳсатини олиш талаб этилмайди", деб ёзиб қўйилган. Лекин бу дўкон эгаси ёки юридик шахс пешлавҳани исталган жойга ўрнатиб, унга мантқиққа тўғри келмайдиган сўзларни ҳам ёзиши мумкин дегани эмас, албатта. Таъқикорлик субъектларидан ўрнатиладиган реклама, эълон, ахборотлар архитектура ва қонун талабларига жавоб бериши, матнларнинг давлат тилида тўғри ёзиллиши, акс эттирилган кўринишлар маънавийтимизга мос бўлиши ҳамда маъзур тарғибот воситаларини жойлаштиришдан аввал

раҳалар, пиёдаларнинг ўтиш жойлари, умум фойдаланишдаги транспорт воситалари бекатларини тўсиб қўймаган ҳолда, шунингдек, бундай реклама йўл белгилари тасвирини тақрирланмаган (ёки айнан таққид қилмаган) таққидра амалга оширилди.

Мухтасар айтганда, реклама, эълон, ёзув ва турли ахборотларда орфографик хатолар, маънавийтимизга зид ҳолатлар учрамаслиги учун саводхонликни ошириш, лафзаларда хорижий сўзлардан кўра ўз она тилимиздаги жозибали иборалардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

матнлар пухта текширилиши талаб этилади.

"Давлат тили ҳақида" ги қонуннинг 20-моддасида ҳам «Лафзалар, эълонлар, нархномалар ва бошқа кўргазмалар ҳамда оғзаки ахборот матнлари давлат тилида расмийлаштирилди ва эълон қилинади ҳамда бошқа тилларда таржимаси берилиши мумкин» лиги белгилаб қўйилган. Амур а шунга қарамасдан, шаҳар кўчаларида "Деври", "Буфет", "Центр обуви", "Печати и штампы", "Срочное фото", "Цветная печать", "Распечатка", "Пригласительные", "Переплет", "Лаконирование", "Визитки", "Учебный центр", "Подготовка абитуриентов", "Языковые курсы", "Бизнес курсы", "Дошкольное обучение" каби эълонларга кўзимиз жуда кўп тушамиз.

Янада ажабланарли томони, хорижий тиллардаги пешлавҳаларни кўриб, «Келинлар кўзгюли» фильмида Фармон биби айтганидек, «Хўрозқанд чет элники деса, ётиб олиб яшашади-я», деган хаёлга борасиз. Айтайлик, ошхона хўрадаларининг 90 фоиздан зиёди ўзбек бўлса, унга инглиз ёки французча номнинг нима кераги бор? Турли фирмалар ва масъулияти чекланган жамиятлар, тарчи, хорижий инвестиция иштирокида ишламаса-да, ажабий номлар билан атилишини ҳам тушуниш қийин. Ёки тўйхоналарни хорижий тилда номлашга нима асос бўлмоқда? Бу ўзбек тилига, яъни она тилимизга нисбатан бепасандлик билан қарашнинг бир кўриниши эмасми?

С.МАМИРОВ, "Adolat" мухбири

Bottom section containing logos for MUASSIS, Bosh muharrir: Islom XAMROEV, Buninglar: Partiya turmuши ва парламент faоلياتи bulimi, and contact information for Adolat newspaper.